

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

ITA STA. TERRE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

OLGHERTA

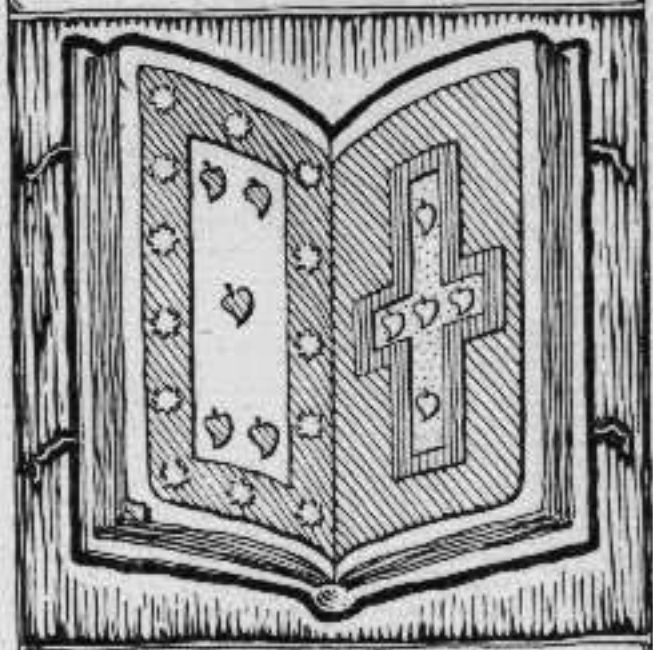
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

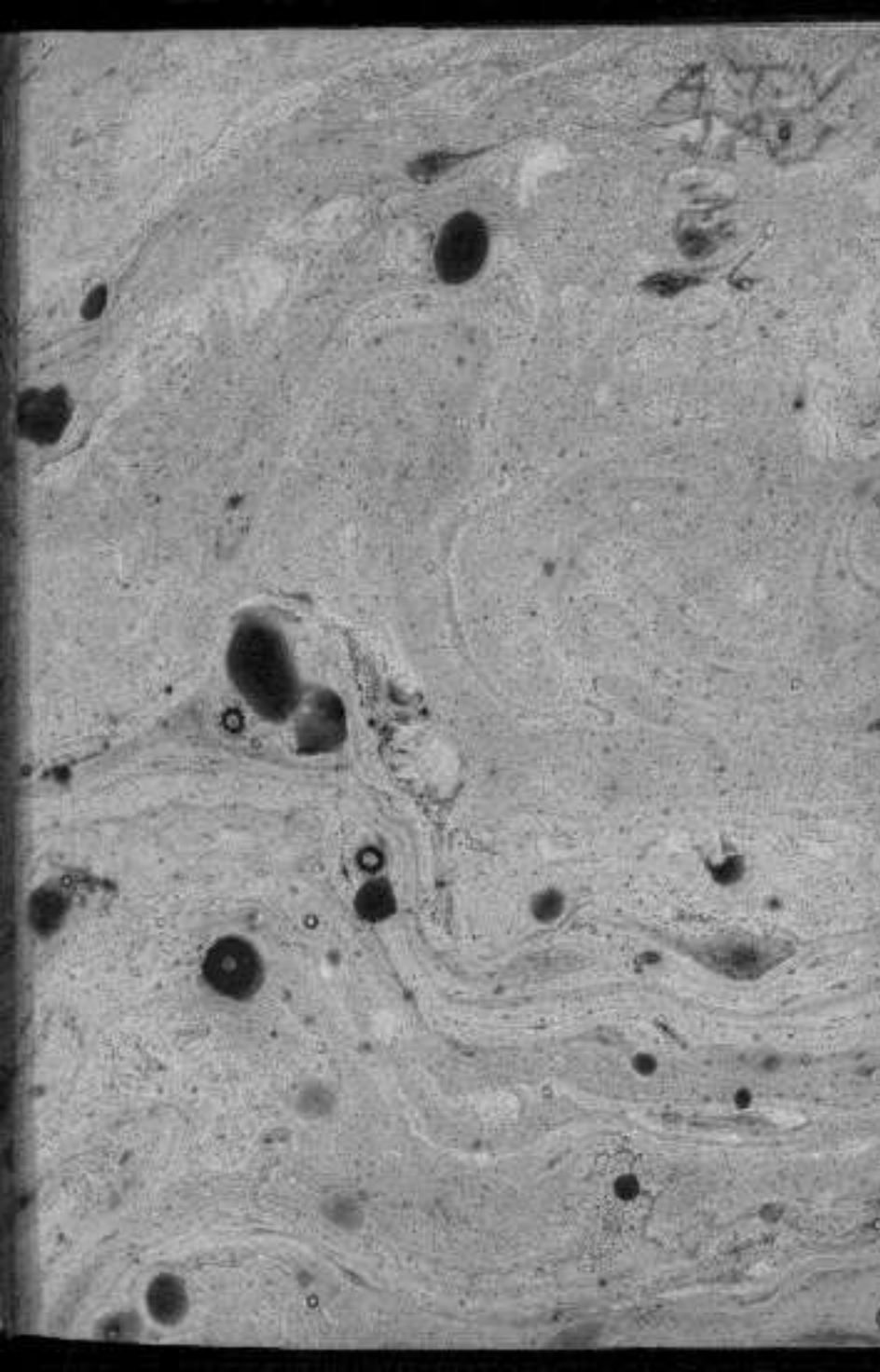
1816

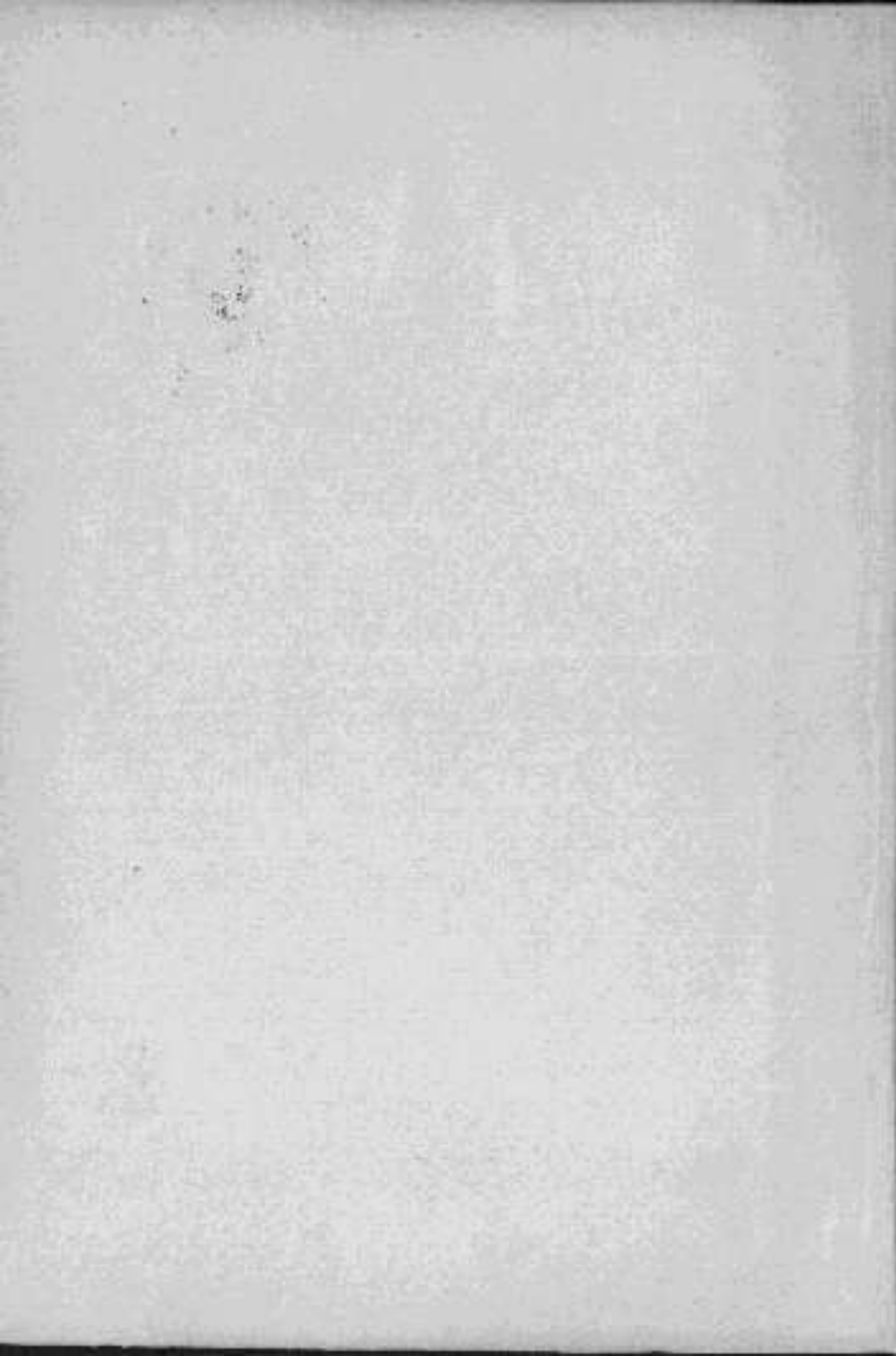
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

JVAN RAMON DE VRQVIJO' REN

LIBVRVETATIK BÄT

A.T.V.

2821

M. 10039

R. 4426

EUSCAL - ERRIJETACO
OLGUEETA, TA DANTZEEN

NEURRIZCO-GATZ-OZPINDUBA

AITA PRAI BARTOLOME

SANTA TERESA,

MARQUINACO CARMEN

ORTOZECO

PREDICADORIAC PRESTAUBA.

IRUÑEAN. JOAQUIN DOMINGO

**Nausijaren, eta Gaztiaren
Liburuguillaan.**

**Biar dan ondo izatiagaz.
1816 urtian.**

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

REPORT OF THE

COMMISSIONERS

FOR THE YEAR

1890-91

CHICAGO, ILL.

1891

PRINTED BY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

CHICAGO, ILL.

1891

3

✱

JESU-CRISTO
GUEURE JAUN
CURUTZIAN JOSIARI.

Nori, Jallna, çenti baino
besteri esquinî neguijo nic,
cartilla, edo liburu chiqui one-
tan lagunai opa deutsedan
pruto guichija? Ecer badau-
ca onic, ceuria da esquina

guztietati. Bestia neuria. Curutze orretan ceure Gorputz biguna, ederra, garbija, ta Jungoicozcua arantzaz; ta ultzez zulozuta, colpez zaurituta, azotez eratxita, autsez, ta luurrez ezainduta, biazturez, ta ozpinez mingochtuta, odol-tuta, illunduta, minduta, eseguita, burlaz, ta desondraz estalduta, oinac, ta besuac burdina zorrotzez josita, gueu gaiti illten zacustazanian bateti; ta besteti, itsutasun zorigaistico bategaz, ta ez-jaquin lainotsu bategaz etsaijac beretuta daucazala zoro zororic, ceure Odol Santubaren balijuagaz erosi, ta

garbitutaco arimac ibiliera, ta
 olgueeta sarritaco nasajetan,
 eureen luurrezco gorputz us-
 telcorrai nai, ta gusto laarre-
 gui emotia gaiti; Ceuc ondo
 daquizun ustiagaz, ta neure
 arimaco, ta vijotceco gogoric
 zintzuenagaz, ceure escu jot-
 sijeetara bialduten dot, Jesus
 Curutzecua, ibiliera, ta ol-
 gueta santubeen *Neurria*, eu-
 qui leguizaneen *Gatza*, ta
 ezin leguizaneen *Ozpiña*. Zeuc
 dacuszu, nire naija eguijaz-
 cua, ta arteza dana. Baita
 nire eguina ezer ezdana bere,
 Emon eguijozu bada, Jesus
 Maitia, *Neurrizco Gatz-Oz-*

pin oni ceure amodijuaren su
 vitzija, ixio, ta erre daguizan
 luurrezco gorputzetaco pecatu-
 been autsac, ta sortu daguijan
 gueure arimeetan ceure vildur
 santuba, ta gracia. Parcatu,
Jauna, niri, Ceuri verba egui-
ten azartuba.

Olgueetia, ibiltia, demporia iragotia, aisia artutia, ta divertidutia dira, Cristinaubeen goguan, eguita-deetan, ta auan chito sarri davilzanan, ta oitura onai, edo galdubai ascotan izatia emoten deutseénac. Au gaiti aimbeste gauza esaten dira euren gainian Escritura Sagraduban, Theologijaco, ta eracuste oneco liburubetan, Euren izenagaz batiatuten dira, bai gorputz cansaubari atseen eraguiteco, bai buru necatuba arinduteco, ta bai osasun jausija sendotuteco, dagozan olgueta modu innocentiac, Ta bai, pecatuba, nasaitasuna, libertadia, desonestidadia, ta oitura impamiac beti oinian euquiteco, ta gueitubaz eruateco, arimeen arerijuac asmau dituban / gueeta gal-

dubac bere. Tcenac ez dirian leguez
eureenez pecatuzcuae, ta dagozan le-
guez olgueeta batzue ez chaarrac,
pecatu ez diaranac, guztia onzat
emon gura liruquee mundubac, dia-
brubac, eta araguijac.

¶ Alan olgueetiaren izenagaz, ta
estalguijagaz eguiten dira, Cristan-
dade guztia desondreetan dauen ga-
chac, ta sinchinaco gentilac bere lot-
saz baino, eguiten ez ciubeen pe-
catubac. Oneen contra ixildu bagaric
diadar eguiten dauce Eleisiaren gui-
za aldi guztietaco Gurasuac, eta Era-
cuslaac. Baita Espiritu Santubac bere
lecu ascotan, aitu gura dauenarent-
zat. (1)

(1) *Eccl. 9. Isai. 3. Job. 21. Exod. 32. Tob. 3. Jerem. 15.*

Olgueta guztien artian lecuric zabalena, ta cer pensau gueijeen daucana, da dantzia. Lenago, edo guerua-go, modu batera, edo bestera, guichiago, edo gueijago dantzetan ezdan olguetiac, ezdauca gatzic, ezdauca gustoric. Orregaiti aimbeste gauza esan dira, ta escribidu dira, Moisen demporati ona dantziaren gainian. Batzuc lau ormarean artian sartuta, dantziac berezco izatian daucazan asmo utsai jarraituta, escribidu eueenac. Ta bestiac, guizonaren naturaleza jausijari beguiratuta, Evangelijoco espiritubagaz naasteco dantzia eguiten daveen moduban, esaminauta, eureen gainian verba eguin daucenac. Areec esan dauce: dantzia berez ezdala pecatu. Ta bestiac: dantzia berez pecatu izan ez arren, eguiten

dan moduban, ta naturaleza jausijac guizon, ta emacume naaste eguin/leijan moduban, pecatu dala, edo pecatuco ocasino urrecua dala.

Menturaz ezda Cristandade guztian dantza desonestubagoric, ta lortsa guichiagocoric eguiten egun arguiz, euscal errijetan baino, Jazo leiteque au, gueure eusqueran casic ezer bere escribiduta ezdagualaco dantza galduben gainian. Bada izanic euscal errijetaco gentia cristinautasun andicua euren tratu, artu emon, ta eguitade guztietan, dira chito nasaijac euren olganzaco dantzeetan.

Au gaiti pensau dot, azartu biar dodala, naasteco dantzeen bereno maddicatuba azaldeetara, euscal errijetaco Cristinau itsubac, contuban jausi ditezan eureen uts eguite andi onetan.

Ta ene ondoric beste batec argui guei-
 jagogaz, pluma obiaguagaz, ta zelo
 Santubaguagaz amaitu daguijan sail
 au. Escatuten duseet guztiai: au ira-
 curri, noberari ezbajuaco leguez, naas-
 teco dantzai beguiratu, tan dantzarjac
 ondo ondo esaminau artian, ez naijela
 simplezat euqui.

I. CAPITULUBA.

Olguetiaren gainian.

§. I. Nos bait zetan, edo atan olgue-
 tia, naturaleciac escatuten davena, da.

§. II. Errazoezco olguetiac ezdau
 eragozten Jangoicoa servidutia.

§. III. Cristinauba Jangoicuagan ale-
 guere izatia, gauza ona da.

Ta ene ondoric beste batec argui guei-
 jagogaz, pluma obiaguagaz, ta zelo
 Santubaguagaz amaitu daguijan sail
 au. Escatuten duseet guztiai: au ira-
 curri, noberari ezbaruaco leguez, naas-
 teco dantzai beguiratu, tan dantzarjac
 ondo ondo esaminau artian, ez naijela
 simplezat euqui.

I. CAPITULUBA.

Olguetiaren gainian.

§. I. Nos bait zetan, edo atan olgue-
 tia, naturaleciac escatuten davena, da.

§. II. Errazoezco olguetiac ez dau
 eragozten Jangoicoa servidutia.

§. III. Cristinauba Jangoicuagan ale-
 guere izatia, gauza ona da.

Nos bait zetan, edo atan olguetia, naturalaeciae escatuten davena, da.

Uts eguite atreviduba, to pena andija meraciduten dauena, da, cristinaubari Jangoicuac imini deutsan, baino legue astunagua, ta carga andijagua ipintia. Jangoicuaren leguia, ta ordenia arteza, arguija, ta santuba da. Cristinau guztiac icasi, ta gorde biar daveena, da. Baina ez, guichituta, mudauta, noberac gura daven moduban; ez bada Jaungoicuac, ta Eleisa Ama Santiaren Espiriubac eracusten daven moduban. Jaungoicuac condenectan davena, guizonac onzat emon ezin leguijee. Ez da, Jaungoicuac onzat emoten davena bere, guizonac condenan,

Maldicinóe baten azpijan eragotzita dauca Jaungoicuac, gauza ona charra dala, ta gauza charra ona dala, eracustia (1). Propeta paltsuen lecuban conteetan ditu Jangoicuac, ta zamaí andijaquin castiguetan ditu, eureen burutacinoiagaz leguia eguinda, Jangoicuaren esana balitz leguez, prediqueetan daveenac (2).

Au gaiti olguetisaren gainian verba eguiten danian, alderatu biar dirats egiteco esquina bijac, beste edocein gauzatan leguez. Bata *laarreguija*, ta bestia *guichijeguija*. Batzuc zabalduen dituee olgeetaac pecatuzcuetaraguino. Ta beste batzuc laburtuten ditubee gach bagacuac bere. Olgueetaasco dirian leguez pecatuzcuac, cris-

(1) *Isai. 5.* (2) *Jerem. 13.*

tinaubac inos bere eguin biar ezditu-
banac; beste asco dagoz inocentiac,
arimara gachic ezdacarreenac, ta natu-
raleciac escatuten ditu banac, errazo-
iaren legueti urten bagaric.

Olgueetia da, noberaren cer eguin
nausijai, ta obligacinoiai ichita; goguac
escatuten deutan beste gauza baten,
demporia iragotia. Ta au, nosic beinaco
batzubetan naturaleciac escatuten da-
vena, da. Ezdago ezerbere mundu-
ban, inos ichi bagaric jarduteco, gui-
zonac artuco leuquian cereguinic. As-
mau vedi, naijeen dan gauzia, gueijeen
gusteetan jacona, ta berari ichi ba-
garic beti vici biar badau, laster can-
sauoda. Codicijoso batec gueijen nai
davena, da, diruba contectia, ta polt-
saan gordeetia. Baina, jagui baga-
ric beti jardum biar baleu, diruba con-

teetan, ta gordeetan; egun guichi barru gurataco litzaateque, biarra mudeetan. Guleru batec janian, ta edanian, dauca bere poz, ta gusto guttia. Baina, beti jaaten, ta edaaten egon biar baleu, laster aspertuco litzaateque. Jocolari batec jocuan dauca bere gogua. Baina, urte osuan egon biar baleu jocuari ichi bagaric, gainia etorrico lichaquio, jocuari isteco.

Beste ain beste dauquec, ta gogo betia emoten dabee, inos ichi bagaric equin ezquero, estudijuac, lanac, oracinoiac, errazubac, biarrac, luac, soinubac, dantziac, ta beste gauza guttiac. Ez beste gauza gaiti, ez bada, gueure genijuac, condecinoiac, edo naturaleciac beti sen baten, biar baten, edo gauza baten, gobait eguin bagaric, iraun ecindavelaco. Orregaiti cein ari-

maco, ta cein gorputzeco lanetan, arei
 ichita, nosbait atseetia, ta soseguetia,
 gueure izatias, edo naturaleciac es-
 catuten daven gaucia da.

§. II.

*Errazuzco olgueetiac, ezdau eragortzen
 Jaungoious servidutia.*

Batzuc uste davee, olgueeta guz-
 tiac diriala libre cristinaubarenzat. Bes-
 te batzuc, ain dira condicinoe latce-
 cuac, estubac, iracijac, eta sicubac,
 ece, uste davee, olgueeta guztia di-
 riala chaarrac; ta, beti vijotz sicu,
 illum bategaz ezdavillenac, ezin Jaun-
 goicua servidu leijala. Oneec, icusten
 badabee Praile bat, edo Monja bat,
 edo Sacerdote bat, nos bait barre
 eguiten, edo puscabat olguesta gal-

duba da. Iia ez dauca (oneen erechijan) ez erliginoric, ez Jaungoicoaren bildurric, ibiltia, ta olgueetia baino.

Bitzubic ust eguiten davee. Bada ez olgueeta guztiac dira onac; ez guztiac dira chaarrac, edo pecatuzcuac. Errazuazco olgueetiac, ta diversi-nojac ez dau eragozten Jaungoicua servidutia. Juicijozco Eracusla guztiac autor davee eguija au. Santo Tomas, Eleisiaren Eracusliac San Juan Evangelistiaren jazuagaz, ta Casianogaz ezaten dau (1): Lanian diarduban gorputzac, nos bait atseen biar daven leguez; alan arimiac bere nos bait sosegau, atseen, edo arindu biar da-

B

(1) 2. 2. q. 168. d. 3.

vela bere nequia, guero gogo obia-
 gaz ostera equiteco bere cereguinaí.
 San Francisco Salesec beste ain beste
 esaten dau (1). Ta ecarten ditu exem-
 pluzat San Carlos Milangua, San Ig-
 nacio Loijolacua, ta Santa Isabel Un-
 gaijaco Erreguina, ceintzuc nosbait
 jocuan, edo beste guaza inocenteetan
 divertituten cirian, Jaungoicuaren
 adisquide, ta Santu izatia atzeratu
 bagaric. Inos bere ez olguetia, ta inor
 olguetan ez icusi gura izatia, diñue
 Santo Tomasec, ta San Franciscoc,
 dala vijotz gogorraren, baso usaine-
 cuaren, ta galdubaren sefalia. Beti
 tiraan dagan arija, laster etetenda.
 Beti postaan davilen zaldija, laster
 amaitutenda. Ta beti gauza bati

(1) *Intr. á la vid. dev. p. 3. e. 33.*

ichi bagaric darraicon gogua, buruba, ta gorputza bere, laster galduten dira euren. Au ezaututa, Erliginoe Santubeen Burubac; eta Gurasuac, Santu izatiari ichi bagaric, euren erre-guelectan, ta ordenetan ipini eueen, batzuc gueijago, ta beste batzuc guichiago, Religiosuac, eta Religiosaac atsectaco, ta euren neque egunianguac arinduteco demporia.

¿Esango dogu, Santu andi areec ez eueela euqui Ceruco arguija? ¿Edo, ez eueela ezautu Evangelijoco Espirituba? ¿Edo, ez citubeela ichi medijo segurubac euren erliginoetan, gura davena, Santu izateco? Ezin esan guinai uts eguite andi baten beian.

Ezda olgуетia, edo diversinoja artu biar opicijoz, ta gogoz, popuer-

traco lana, edo cereguina balitz le-
 guez; ez bada gorputzari, ta entendi-
 mentubari atseen eraguiteco, ta gogo
 barrijagaz, ta animo gueijagogaz bere
 eguiquizunari jarraituteco. Gurariz, ta
 gogoz artuten badira olgucetaac, cu-
 renez onac izan arren, olgucetaco bo-
 rondate laarreguija gaiti, ezdira izango
 onac. Ta guichiago, edo gueijago era-
 gotzico davee Jaungoicua servidutia.
 Baina alaco olgucetaco apicinoia, edo
 gurari laarreguija ezda errazuazcua
 arimaraco, Evangelijo Santubac era-
 gotzita daucalaco. Errazuazco olgucet-
 tiac, esaten da bada, ezdabela era-
 gozten Jaungoicua servidutia. Ez, al-
 dia bateti, edo besteti erregelati
 campora dagan olgucetia gasti.

*Cristinauba aleguere izatia ez da berez
gauza charra.*

Ojala, mundutarrac ezautuco balevee eguija onen indar guztia! ¡Ojala, topauco balevee, daganan lecuban alegrija eguijazcua! ¡Ojala, pozu chistarretaco ur berdiai, ta mingochai ichita, juango balira vizitzaco iturri gozoco ur garbijac, ta pozgarrijac edaatera! ¡Egitoco quipula garrarzaí larga, ta Ceruco Mana gozua gustetara! Orduban ezautuco leuquee cristinaubac, ce gozua, ce alegueria, ta ce atseguinezcua dan gueure vizitzia.

Ez da gueure Jaungoicua ez zitala, ez urrija, ez prestubeza, ez tristia; ez bada arteza, zuzena, zabala,

ugarija , vijotz nasaicua , ta alegue-
 ria, biar dan moduban, aitu ezquero.
 Ezdau Jaungoicuaac condeneetan ale-
 guere izaria , ta umore ona euquitia.
 Concienciya garbijac beragaz dacar,
 ezdaquit celaco contentu bat, poz bat,
 alegrija bat, ta esan ezinleijan , viot-
 zeco nasaitasun bat, eta libertade bat.
 Espiritu Santubac lecu ascotan encar-
 gueetan deutsu Jaungoicuaren bildur
 Santuba ; baina ezdau onec gueure
 vijotzetati quenduten alegrija eguijaz-
 cua. ¿ Ceinbat lecutan Escritura Sa-
 gradubac esaten deutsu , poztu gai-
 tezala , consolau gaitezala, ta alegrau
 gaitezala ? ¿ Cein bat bidar Eleisa
 Ama Santiac combideetan gaitu, ale-
 guere egotera ? Ezdogu Santubeen
 vizitzeetan iracurten , munda bildur
 jacon tristeza larriric, ta vijotz illu-

ñic. Bai, arpeguijan aguiri jacuen alegrija, ta poza. Beste ascoren artian ene Ama Santa Teresa bat da asco, mundu guztiari aleguere izaten eracusteco. Bateç irago euqpezan trabajuric andijenac, ta luceenac irago cituban Santa Teresac, bai persecucioñiac, gorputzeco gaisoac, ta alaac, bai cereguin estubac, ta andijac, bai penitencijac, ta bai conciençijaco duñdaac, quezcaac, eta penaac. Baina bein pusca baten baino, ez eban Santia inoc icutsi triste,

Sarri iragoten cituban Santa Tereresac gau osuac oracinoian negarrez celdaan, edo coru baztar baten Jesus maitiaren aurrian, inoc ezeusala. Baina andi jaguiten zan, inos pena bat irago ez baleu leguez arpegui alegueriagaz. Sarri evilen cilicijoz, ta

alambre zorrotzez bere gorputz virginia lotu ta. Baina Teresaren vijotzian, arpeguian, ta verbeetan ez eguan secula tristeza illunic. Alegrija gracijosa bat da Santa Teresaren marca aguirija. Au berau errenta orde ichi eutseen escribiduta Santiac bere Monjai, ta cristinau guztiai. Esaten dau: aleguere izatia dala devocinoiaren, ta vijotz onaren señalia..... Poz artuten davela bere monjaac aleguere icusijagaz.... Vizi ditezala espiritu alegueriagaz... Guztiequin tratau daguijeela, ta verba eguin daguijeela modu oneco alegrijagaz.... Maria de San Josef, Sevilaco Priorari queseetan jacon Santa Teresa, villancicuac bialdu ez eutsazalaco. *Bada naidot nic*, esaten deutsa, *ceuben artian olguetia, ta alegreetia modu onagaz*. Luurrezco vijotz tristiciac,

eta illunac ez dauca ain presta era
 ona , Jaungoicuari lecu zabala , na-
 saija , ta amodijozcua emoteco, Vijotz
 arguija, samurra, ta alegueria, pirmia,
 ta sendua izan ezquero , presta era
 obacua da milla vidar , Jaungoicua
 serviduteco. Ez da emen ezer esaten,
 pecatu eguinac arimara dacarren tris-
 tecia , ta penia gaiti. Ta ain guichi,
 pecatubac, eta pecatuzco gauzaac man-
 duco zoruai emon oideutseen con-
 tentuba , edo alegrija gaiti. Pecatu
 eguinac dacarren penia , Jaungoicua
 gaiti bada , arimia alegrau, ta poz-
 tuten davena, da. Ta pecatubac dacar-
 ren poza , ta pusca bateco alegrija,
 eguijazco tristecia, penia, ta larrija,
 baino beneric ezda. Pecatarijac ale-
 guere iruri arren , vijotza tristia, ta
 illuna dauca. Aleguere izatia gauza

ona da; baina Jaungoicuagan, ta Jaungoicuagaz, ez pecatubagan, ta pecatubagaz,

Alegrija eguijazcua gura davenac, topau biardan, daguan lecuban; Jaungoicuagan, Ceruco ondasunetan, ta virtute santubetan. Beti izangoda eguiija, nos bait modu onian olgueetia, guere naturaleciac escatuten davena dala; ta vijotz triste illuna baino, arguija, ta alegueria berez, Jaungoicua, servidateco, presta era obacua dala

II. CAPITULUBA.

§. I. Jaungoicua opendidu bagaric, celan olgau leitequian olgueetiaren bezaren parteti.

§. II. Jaungoicua opendidu bagaric,

ona da; baina Jaungoicuagan, ta Jaungoicuagaz, ez pecatubagan, ta pecatubagaz,

Alegrija eguijazcua gura davenac, topau biardan, daguean lecuban; Jaungoicuagan, Ceruco ondasunetan, ta virtute santubetan. Beti izangoda eguiija, nos bait modu onian olgueetia, guere naturaleciac escatuten davena dala; ta vijotz triste illuna baino, arguija, ta alegueria berez, Jaungoicua, servidateco, presta era obacua dala

II. CAPITULUBA.

§. I. Jaungoicua opendidu bagaric, celan olgau leitequian olgueetiaren beraren parteti.

§. II. Jaungoicua opendidu bagaric,

celan olgau leitequian demporiaren
parteti.

§. I.

*Jaungoicua opendidu bagaric, celan di-
vertidu leitequian olgueetiaren
parteti.*

Pecatu ezdan moduban, celan ol-
gau leitequian esatera orduco, jaquin
biar da : Cristinau bacoachac daucan
leguez, aparteco echuria, aparteco
guenijua, ta aparteco penseeta modu-
ba ; alan dauqueela gueijeena aparteco
gogua, bata gauza batian, ta
bestia bestian divertiduteco, ta ol-
gueetaco. Batzuc simpleza bategaz ol-
gueetan dira, comedija baten, edo
cecenetan baisen ondo. Cesar Augusto,

Mundu guztiaren Aguintarija umia-
 quin *donez, ala parezca* olgheetan zan.
 Vianto, Lidiaco Erreguia, ugarasijuac
 artuten. Domiciano, eulijac ilten. Arta-
 gerjes Erreguia, gorubetan. Alan beste
 ascoc, ezer bere ezdirian gauzac,
 artuten dituvee diversinoetzat. Onaco
 aparteco bacocharen gogoco olgheetac
 gaiti, ezin erreguela segurua bat imini
 legui. Izan leitequez onac, baita arin
 onac bere.

Juicijo on baten erreguela pera
 ecarti leguizan, ta casic gueije-
 nac nai oiditubeen olgheetaac dira;
Jocus, Eitza, Pasiua, Soinuba, ta
dantzia. Ta eurac examinatu biar dira,
 celan ez dirian charrac.

Jocus da olgheeta bat berez, inoc
 bere condeneetan ezdavena. Guraari
 laarreguijagaz, ta gogotasun vitzijagaz

jocatuten bada, beti izango da paltia Jaungoicuaren veguijetan guichiago, edo gueijago. Bacocho bere laneetan cansauta daguanian, pusca baten jocuan olgheetia, berez pecatu dala, ez dau inoc ezaten. Baina bagoz legue batzuc, jocuaren gainian gorde biar dirianac, ona izango bada.

1. Suerteco jocuac eragotzita dagoz legue guztietan, descuido utseeuac dirialaco. 2. Jococo diversiainoia artu biarda, demporia iragoteco, ez ango irabacija gaiti. 3. Jococo ornidute, edo tantu bacochoan errialbat baino, gueijago jocatutia, eragotzita dago Espainaco legueetan aberatseentzat, ta guztientzat. Ta erriala bera escuban dala, ez guero pagueetacuan. Joco aldi bacochoan ogueta amar ducat, baino gueijago jocatu

ezinleguiz. Alan aguindutendau Carlos III. guere Errege Jaunac, leenagoco guere Erregue Jaun guztien jocuaren contraco leguiac onzat emonaz. Legue oneen contra jocuan irabazten dana; atzera biurtu biarda conciencijan; maisuric jaquituneenac dinuenez Santo Tomassegaz (1). 4. Suerteco jocuaz gainera beste jocu modu asco eragotzita dagoz Sercerdote jaunai, ta Eleisa guizonai (2). 5. Engafuzco jocuac beti dira chaarrac. 6. Eragotzitaco lecuban jocuan eguitia, jocua ona izan arren, ezda ondo. Nai davenac, jocuan eguiteco, echia, edo lecuba gau, ta egun prest euquitia, pecatuzat condenee-

(1) 2. 2. q. 32. a. 7. (2) *Trid. sess. 22. c. 1. de reform.*

ian davee Eracuslaac San Carlos Mi-
languagaz (3), inori peccatu eragui-
teco, ocasioia dalaco.

Esan dirian gauzeetan paltau ba-
garic; jocuan olgueetia ez da berez
gauza charra. Erri batzubetan ego-
tendirira pelota lecubac, ta bolaalecu-
bac, gentia divertiduteco. Au gau-
za charra ezda.

Eitza, ta arrainatzia dira ol-
gueeta inocentiac, ta ascotan prove-
chucucac. Echecco cereguineen, edo osa-
sunaren caltian ezpada, libre dan
demporan eitzian, ta arrainac ar-
tuten olgueetia, ezin inoc condenau
legui.

Pasiua berez ez ona, ta ez cha-
arra da. Ascotan izango da ona.

(1) *Instrut.* §. 31.

Buru necatuba arinduteco, edo osasuneraco pasietia gauza ona da, ta ascotan biarrecua. Baina inoc ucatu ezin legui, pasiuaren achaquijagaz gauza chaar asco eguiten diriana. Gurasuac, eta ugazabaac ez davee lò egon biar, seme alavaac, ta otseguinac pasiora duazanian.

Soinuba da beste olgueeta bat berez inocentia. Edoceinec soinuba jolegui, pecatu eguin bagaric. Ainguerubac bere jo even Jesus jaijo zanian. Ceruban bere jotendavee. Eleiseetan bere jotenda. Soinuba joteco, erramientac bardinac izan ezarren, soinu guztiac dira bardinac, orain toquetan danez. Cein organuba, cein biolina, cein guitarra, cein tambolina, cein trompia, cein sartain zaar bat, (baseerrietaco viguireetan nsec-

tan dan leguez) guztiequin jotenda soinuba. Soinuba bada ona , ta oneracua , joiquijac bere onac dira. Soinuba bada pecaturacua , joiquijac, eta jotia bere pecatuzcuac dira orduban. Jobedi bada soinuba, gentia alegueretaco , baina ez pecaturaco.

Soinubari oidarraico dantzia. Soinubagaz , ta dantziagaz eguitenda piestia , sarauba , viguiria.....

Dantziaren gainian gauza asco eseribidu dira. Dantziari bere izate utsian , edo , oinaguin soinubari cellan jarraituten jacon baino, beguiratuten ezjacola, mila abonu esan leguiz bere pabore , ezertan paltau bagaric. Ta, jazo oidan, ta jazoten dan moduban, beguiratu ezquero, mila maldecinoc ezarten jacz errazoiagaz. Eguija da: Dantza galdubac noc zaintu asco

dauqueez. Dantza zaliac azala lodija dauquee. Erremientarie zorrotzeenac dira motzac, pecatuzco dantzaac quenduteco. Tiroric zucenenac ez dira itura elduten. Colperic indartsubee-nac alrizn gueratuten dira. Au buruban sartuta euquiarren, Euscal errijetan daguan baino, ez jaquite guichiago egon dein pecatuzco dantzeen gainian, ta Cristinaubac vitci ditezan jaquinaren gainera, pensau dot, eguiija batzuc arguitara ateratia.

Ta Dinot: I. Dantzan eguitia berez ezdala pecatu (1). Berez pecatu balitz, beti izango litzaateque.
II. Persona batec bacarran, nai

(1) *S. Thom.* 2. 2. q. 168. a. 3.
S. Franc. Sal. Intr. á vid. dev. p.
3. c. 33. Baned. XIV. Instr. 76.

guizonezcuac, ta nai emacumiac dantz-
 zan eguitia, berez ezdala pecatu.
 David Erreguiac bere eguin euan Arca
 Santubaren aurrian (1). III. Guizo-
 nezcuac alcarregaz, emacume baga-
 ric dantzan eguitia, gauza chaar-
 ragoric esan, edo, eguiten ezdavee-
 la, ezdala pecatu. IV. Emacumiac al-
 cartegaz guizonezco bagaric, ta canta,
 edo soinu indecente bagaric dantzan,
 edo pandanguan olguetia, ez dala
 pecatu (2). Aaronen arreba Mariac
 bere eguin eban beste emacumecquin,
 soinuba jota, Faraonen escu gogorre-
 tati Israel librau zanian (3). Esan
 dirian modubetan dantzan eguitia, ta

C2

(1) Reg. 2. c. 6. (2) Colect. 6. pre-
 cept. art. 5. Sect. 2. Exod. 15.

olgueetia , ezdau juicijozcoc conde-
neetan. Piloteac bere eguin euquian,
caridadia galdu bagaric; ta cristinau
guztiac bere eguin leguijee. Catigu
dagozan emacumiai eragozten jacue
dantzan bacarric eguitia , seifia gal-
duteco , dauqueen arriscuba gaiti.

Jesu Beste guizon, ta emacumeen ar-
tian naaste eguiten dirian dantzaac,
cer icusi asco dauquee.

Jazo leiteque , nos edo nos, pe-
catu oz izatia. Baina esan legui alaco
dantzaac gaiti, Ene Ama Santa Te-
resac eun guzurren arteco eguiija giati
esaten evana: *ezda erraz, cinaan, eun
guzurren artian eguiija bat apartestan.*

Bada ezda asco errazago izango, gui-
zon , ta emacumeen naasteco dant-
zeen artian pecatu bagaco bat apar-
teetan. Ezin ipini legui ordu baco-

cheraco, lecu bacoheraco, lagun ba-
 bacoherentzat, ta dantza naastau ba-
 coherentzat erreguela bat, nos dan
 pecatu mortala, nos dan veniala,
 edo nos ezdan pecatu, esateco. Esan-
 da gueratuten da, celan olgau leite-
 quian, Jaungoicua opendidu bagaric,
 olgueetiaren beraren parteti.

§. II.

*Jaungoicua opendidu bagaric, celan ol-
 gau leitequian, demporiaren parteti.*

Ibiltia, edo olgueetia, berez izan
 ezarren charra, edo pecatuzcua, izan
 leiteque demporiaren parteti. Ta au
 modu bitara, edo dempora gueijegui
 olgueetan iragoten dalaco; edo era-

gotzitaco demporean olgüetän dalaco. Dempora laarregüijan irauten badau olgüetiäc, izango da pecatu, edo mortala, edo veniala. Gauza guztiac dauquee euren demporia, dino Espiritu Santubac. Ta olgüetiäc bere euqui biardau bere errazuazco terciüa. Cristinaubeen estadubac, eta condicinöiac ez dira bardinac. Opiciüac, eta cereguinac bere ez. Osasuna, ta guenijua bere ez. Ta orregaiti ezia señalau legüi guztientzat erreguelabat, olgüeta laarregüijagaz, nos, eta cetaragüiño pecatu eguiten dan, esateco. Beti izango da egüiija, Jaungoicüac ezgaitubala mundura ecarri, alperterijan, ta olgüetän vizitzia iragoteco; ez bada, bacoçac bere estaduban, ta opiciüan biarra eguiteco. beti izango da egüiija, errazoo

zuzeneti aurreraco olgüectia, edo erra-
 zoiaç, ta estadubac escatuten daven,
 baino dempora gueijago olgüectan ira-
 gotia, pecatu dala, veniala beti, ta
 ascotan mortala. Beti izango da egüija,
 alperreriçac, ta olgüecta utsac daca-
 zala asmo chaarrac, ta burutacinoe
 gaistuac. Beti izango da egüija, Ca-
 balleruac, aciendia governeetaco, erriçai
 exemplu ona emoteco, ta arimaac santu-
 tuteco; Señoraac, eheco gauçai co-
 bru emoteco, seme alavei, ta ots-
 egüinai dotrinia, ta Jaungoicua servi-
 duten eracusteco, ta euren arimai
 obeto cuidado egüiteco; Sacerdote
 Jaunaç, liburu onac iracurteco, Jaun-
 goicuaren Verbia eracusteco, Sacra-
 mentu Santuac Jesucristoren izenian
 egüiteco, ta cristinaubeen concien-
 çietaco duduac erabaguiten, tercijo

baten jaquiteco; nequezarijac, opicia-
liac, Prailiac, monjaac.....Dinot: eu-
reen estaduco cereguinai cobru emo-
teco, biar daveen demporia, iragoten
badavee oneec guztioe olgheetan,
eguingo dabeela pecatu. ¡Oh, ceasco
dirian, ta ce guichi compesetan di-
rian onetarico pecatubac! ¡Oh, ce
guichi estimetan dan dempora san-
tuba!

Olgheetia berez izan arren ona,
izan leiteque chaarra, eragotzitaco
demporaan dalaco. Aguirico olgheet-
taac, eta diversinoe publicuac era-
gotzita dagoz Domeeca, ta jai osue-
tan, meza nausitaco, sermoetaco, vis-
peretaco, procesinoeco, ta Altaraco
Sacramentuban Jesus aguirijan da-
guan arteco demporeetan. Olgheetia,
edo diversinoia inocentia izan arren,

eragotzitaco demporean bada, male-
 cijaz jasztenda. Erri guztiaren oneraco
 Eleisaan cereguin Santubac eguiten di-
 rian artian, ez dau Eleisa Ama San-
 tiac parcatuten aguirico olgueetarie. Di-
 not: *aguirico olgueetarie*. Ez, ezcutu-
 betacuac, echezulo, edo taberne-
 tacuac ontzat emoten ditubalaco, ez-
 bada, onec erremedijau ezinda, arec
 eragozten ditubalaco. Ezda á, olguee-
 taco demporia; ez bada templu Santu-
 ban Jaungoicua alaveetaco demporia.
 Ta templura juan ezindanac, bere
 echian, edo egon lecuban Jaungoi-
 cuari graciaac emoteco, ta miseri-
 cordijac escatuteco demporia. Iracurri
 bitez Eleisiaren batzarretaco erre-
 guelaac. Inocencio XI. garren, Aita
 Santu Erromacuaren, ta Cristindadeco
 Erregue Jaun asoreen ordenaac, ta

guztietan icusicoda, ce gauza chaarra,
ta Jaungoicuaren gorrotocua dan,
alaco demporaan olgheetia.

Beste ain beste esaten da, nai Elei-
siaren Burubac cristinaubai, nai Jue-
zac bere aguindupecuai, nai ugazabaac
otseguinai, nai gurasuac umiai era-
gorzita dauqueen demporaan, olgue-
etia gaiti. Bada oneec guztioe dau-
quee escubidia, bacochar bere lecu-
ban, aguinduteco; ta aguinduban
dagozanac, obeidu biar deutsee erra-
zuazco ordenectan, Ninivetarrac eguin
even leguez. Evangelijo Santubac
aguinduten deuscuna, arina, vigu-
na, erraza, ta alegueria da, Jaun-
goicua ameean davenarentzat. Gorde
bedi legue Santuba, serbidu bedi
Jesus, amau bedi Jesus, ta gauza
guztiac biurtuco dira gueure oneraco,

gueure consueloraco, ta alegrija egui-
jazcoraco,

III. CAPITULUBA.

AMAIJA.

Placetan gizon, ta emacume naas-
te eguiten dirian dantzaac, avemari-
jetan tambolina isilduta, amaituten
dirianac, Euscal-errijetan usetan dirian
moduban, pecatu mortaleco ocasinoe
urrecuac dira.

§. I. Plazaco piestaraco gentia ce-
lan presteetan dan.

§. II. Plazaco piestia celan eguiten dan.

§. III. Escritura Sagradubac, ta
Elesiaren Gurasuac naasteco dant-
zaac gaiti dinuena.

gueure consueloraco, ta alegrija egui-
jazcoraco,

III. CAPITULUBA.

AMAIJA.

*Placetan gizon, ta emacume naas-
te eguiten dirian dantzaac, avemari-
jetan tambolina isilduta, amaituten
dirianac, Euscal-errijetan usetan dirian
moduban, pecatu mortaleco ocasinoe
urrecuac dira.*

§. I. Plazaco piestaraco gentia ce-
lan presteetan dan.

§. II. Plazaco piestia celan eguiten dan.

§. III. Escritura Sagradubac, ta
Elesiaren Gurasuac naasteco dant-
zaac gaiti dinuena.

§. IV. Teologija Sagradubaren Eracuslaac, ta Errazoiac eurac gaiti di-nuena.

§. I.

*Plaza-piestaraco gentia celan pro-
teetan dan.*

Ezda asco aobetian esatia: *plazaco naasteco dantzaac avemarijetan gucratuten dirianac, tambolina isilduia, useetan dirian moduban, edo eguiten dirian moduban, pecatu mortaleco ocarinoe ur-recuac diriala, errazoiagaz proveetan ezpada. Onetaraco popuerzacua da examinetia: celan useetan dirian, edo eguiten dirian, ta, Espiritu Santu-bac, Eleisiaren gurasuac, Eracuslaac,*

ta errazoiac eurac gaiti cer dinuen;
 ta despeidaan dantzarijen errazoiac ce
 entzute merceduten daveen. Au egui-
 nagaz urtengo dau berecautan leguez
 goijan iminidan amaijac, edo *con-*
elumnoiac, nire erichijan. Errazoe argui-
 jagua, ta jaquiturija altubagua dau-
 queenac ezautuco davee, ondo ataria
 dan, edo ez. Amaijari duda guztia,
 edo, aituten oiditubeen, achaqui-
 jaac quenduteco, esatenda: *Plazaan*
arguitan tambolinagaz eguiten dirian
naasteco dantzaac, Avemarijetan tam-
bolina isilduta, gueratuten dirianac,
Vizcainan, ta Euscal errijetan useetan,
ta eguiten dirian moduban, diriala eu-
renez pecatu mortaleco ocarinoe urre-
cuac. Bardin esaten da beste modu
baten: Dantzan eguitia berez peccatis
izan ez arren, Euscal errijetaco pier-

teetan eguiten dan moduban , pecata dala. Nai beste modu baten : Jazo oiidanez , pecatu mortalaren beian dauqueela Cristinaubac obligacinoia , esan dirian dantzecetati apartetaco. Edo beste baten : aldaijan guztian , esan dan piesta dantzara juateca, vorondate presta , ta gogua ezauberaz daucanac , ta juan ezin dalaco peniagaz gucratuten danac , ocasinoe atan sartutia consentiduten davenian , eguiten davela pecatu. Despeida , edo conclusinoe oneec guztioe batera joten davee, edoceinec dacusen leguez. Gogoratu daigun bada, celan gentia presteetan dan Euscalerrijetan piestaraco , ta guero celan eguiten dirian.

Onetaraco zurtu belarrijac , arguitu beguijac , ta ezautu ceuben peccaturic gueijenen erne lecuba. Pla-

zaco dantzara duazanac, luxurijaren suba garretan euquiteco gueiric pres-teenac batuten ditubee eureetara. *Edadia*, *Edana*, *Jantzija*, *Nasaitasuna*, ta *Estaduba*.

I. *Edadia*. Plazaan tanbolinagaz dantzan eguiten daveenac, bai Guizonac, ta bai emacumiac, amazortzi urteti berrogueta amarrecuac dira. Egon leitequez gaztiaguac, ta zaaraguac bere; baina guichi. Plazaco piestia darabilleenac, dira, esan dan edadecuac. Mundu guztiac daqui, edade atan ce cereguin, ta lan andija dan, ixioquiya subari urreratu bagaric bere, luxurijaren tentacinoiac goitutia. ¿Ete dira dantzaari onecc Sanson baino senduago? ¿David baino Santubago? Salomon baino jaquitu-

nago? Areeo ocaasinoe chiquijaguañ
jausi cirian.

II. *Edana*. Piestara duazanac, pies-
tia erdiz erdi daneco, trago bat edan-
da dagoz, bai guizonezcuac, ta bai
emacumiac. Ez dinot, ordituta dago-
zala; ez bada ardaua edateco eria
guztiac, edo gueijeenac euqui daveela.
Gueijenac, edo guztiac guichi, edo
asco edan daveela. Ta areetati ascoc
biar leuqueen baino, gueijago bere
bai. Eurac esan oidaveen leguez:
ija pusca bat ardauc alegueretuta.
Mundu guztiac daqui bada; ardao
pusca bat edanac, ta endemas cerbait
gueijago edanac, errazoia illundu,
gogua alegueretu, odola berotu, ta
luxurijaren suba viztu eraguiten da-
vena. Ta endamas guichitan edaaten
davenari.

II. *Edana*. Piestara , duazanac, piestia erdiz erdi daneco, trago bat edanda dagoz , bai guizonezcusc, ta bai emacumiac. Ez dinot , ordituta dagozala; ez bada ardaua edateco eria guztiac , edo gueijeenac euqui daveela. Gueijeenac, edo guztiac guichi, edo asco edan daveela. Ta areetari ascoc biar leuqueen baino, gueijago bere bai. Eurac esan oidaveen leguez, *ija puscabat ardauiac alegueretuta*. Mundu guztiac daqui bada, ardao pusca bat, edanac, ta endamas cerbait gueijago edanac , errazoia illundu, gogua alegueretu , odola berotu , ta luxurijaren suba viztu eraguiten davena. Ta endamas guichitan edaaten davenari.

III. *Jantzija*. Plazaco piestara eruaten dan jantzija , da ain bat eder-

reena, ta edertuen iminiya. Ainbat onduen buruti, biatzera apainduta, moduztauta, garbituta, orraztuta; aldaquijanac larrosia, cabelinia, ispliguba, edo beste bedar usain gozocobat buruban, paparrian, edo escuban davcela, juaten dira plaza piestara, bai guizonac, ta bai mutillac, bai andraac, ta bai nescaac.

Dinot, *nescaac*, ezcondubagaco emacumiac gaiti, nescatillaac ez esatiarren. Bada nescatilliaren izenac, guztiac ondo daquijeen leguez, bera-gaz dauca erresetua, modestija, onestidadia, ta lotsoorra izatia. Ta modu atan piestatic piestara, ta dantzatic dantza guizon escu artian liquinduta, dabilzan emacume ezcondu bagacuac, ez dauqueen leguez, ez lotsatic, ez modestijatic, ez onestidaderic, ezin

emon Ieguijuè eguijazco errazoian *Nescatilliaren* izen ondrauba, ez bada nesquiaren izena. Ez jaco beliarri usua esaten, ez bada belia.

Dinot bada, piestara duazan guztiac, diriala ainbat onduen apaindubac; guztiac bacochari, ta bacocharac guztiai ondo beguiratu daguijuen, crechi daquiuen, ta amau daguijezan. Au autor ezdaven dantzaariric ezdago piestaan, eguija esan gura davenian. ¿Ta ezda gauza jaquina, plazaco apaindurijac, ta gorputza ondo prestaubac luxurijari sarri dei eguiten deutsana, ta su gueijago emoten deutsana?

Ezda orain ezer esaten araco, edo bulatrac berarjaz jasota, edo armatuta, edo paparra aguirijan, edo besuac bilosic, edo bilosic, baino ez-

asco obeto, daroiezan nesca, edo andraac gaiti. Dirianac diriala, coru loijagocuaac dira oneec.

IV. *Nasai-taruna.* Dantziari, ta piestiari jarraituten deutseenac, beste mandamentubac bere ardura guichigaz austen dirubeenac. Conciencia nasaicuaac. Beguiratu errazoe onetan. Orraco plazaco piestetara utseguiten ezdaveenac; dinot, diriala pecatubaren bildur guichi dauqueenac. Bidao bat, edo juramentu bat alperric eguitia; meza bat ondo entzuten ez jaquitia; erdi entzunian, edo ondo entzun bagaric gueratutia; Jaijegun Santubetan jocuan, tavernaan, dantzan, edo errietaan egunic gueijena, ta gau zati bat iragotia; umiai aziera galduba emotia; gurasuac gaiti gura daveena umiac eguitia; justici-

jari, ta Cura jaunai lotsaric ez artu-
 tia; inori ezer ezparcatutia; edo-
 cein gaiti deungaro esatia; urtian
 bein, edo birritan, ta orduban celan
 bait, basio ez compeseetia; sarrijago
 compeseetan dirianai, Eleisaco cer
 eguin Santubetara juaten dirianai, ta,
 curac leguez, nasai ez dirianai, bar-
 re, ta burla eguitia; Jaungoicuaren
 verbia, edo sermoeetan esaten dana,
 chanzatza, ta barregueirzat artutia;
 verbeetan, ta eguitadeetan, elduten
 dirian lecu guztian, verdetasuna; ta
 indecencia eracustia.... Nasaitasun au
 guztiau, dinot, edo, obeto esateco,
 pecatutequi au guztiau ez escrupu-
 lutzat, ez compesaquizuntzat bere ar-
 tuten ez ditubeenac, dira, plazaan
 piestia eguiten daveenac.

V. *Estaduba.* Juaten dirianetati,

gueijeenac dira libriac. Ezin ucatu
 legui, arriscu gueijago dauqueena e-
 dade ataco persona libriac, bai gui-
 zonezcuac, ta bai emacumiac, ari-
 maco, ta gorputzeco onestidadia galdu-
 teco. Eguija da, guizon ezcondu bat-
 zuc bere bagoz, zaartuta, buruba
 urdinduta euqui arren, gaztiac baisen
 berdiac. Areec bere inuadi albada-
 guijee, piestaan izango dira. Ta
 parian iragoten dan nesca bati, guei-
 jago ezin badavee, maquiliaren pun-
 tiagaz bada bere, zabalduco deutsee
 luxurijaren atsa, sarritan icusten dan
 leguez. Emacume ezcondubac bere
 bagoz, inoren upaco ardaua edaaten
 daveenac, ascoren carinuari vijotzian
 lecu emoten deutseenac, ta zaartzan,
 besteric ezinda, ezeontza guintziari
 emoten deutseenac. Areec bere, oina

jaso albadaguijee, an izango dira piesta-
 taan vegui zolijaquin. Verbeeta onetan
 ecer gueituta ezdaguana, piesta zale
 guztia daquijee. Ta eguija esateco lecu-
 ban, au, ta gueijago eurac autor davee.

Emeri ateraten da contuba, ume-
 condo batzuc apartau ezquero, beste
 plazara piestia eguitera bstuten dan
 gentia, dala, luxuriazco gauza loljai
 inos gogua illundu ezdeutseenac. Cas-
 tidadia galduteco tentacinoe bat Jaun-
 goicua gaiti bacartie goitutia, cerdan,
 ondo ezdaquijeenac. Desonestidadeco
 escolaan atzijac, ta ibilijac; edo ata-
 raco presteetan dirianac, bai ezcon-
 dubac, ta bai alargunac, bai muti-
 llac, ta bai nescaac, ta bai beste
 estaducoric badago bere.

Eguijazco examina onetati ezautu-
 tenda arguiro: Piestara duazanac, di-

riala, luxrijaren suric gueijeen dau-
 queenac edadiaren parteti: Luxurijaz-
 co gaucetara gogua gueijeen con-
 videtan daveenac apaındurijaren par-
 reti: Castidadia galdubac penaric gui-
 chien emoten deutseenac, concien-
 cija nasaijaren parteti: Ta condecio-
 noe verdecuac estadubaren parteti.

Begoz bada orain puscabaten pla-
 zaan tambolinagaz, esandan modu-
 co eun, berreun, laundeun, edo
 gueijago guizon, ta emacume, sat-
 tueraan trago bat artuten, edo al-
 carri carinozco ezauberia emoten, bes-
 te plazaco dantziari, ta piestiari be-
 rez leguez, darraicozan gauza batzuc
 gogoratuten ditugun artian.

Piesta zaleentzat ezdago piesta egu-
 na, baino priesacuagoric. Orduban
 dira, goix parteti eche viarrac gaz-

tiac eguitia. Egun ataco, ta ascotan
 vijamoneco ganadu jaatecua echera
 batutia. Painueluac javoneetia, almi-
 dootutia; oineraco, ta gorputceraco
 jantijari puntubac artutia, caeleetia.....
 Guztia da priesia piesta eguna, ar-
 rasteguijan piestara juatia gaiti. Ta guei-
 jenian (ta endamas baseerijetan) a-
 guinduten deutsee gurasuac, eta uga-
 zabac gaztia piestara, jai osua izan
 arren, onaco, ta alaco cer eguinac
 eguinda, andi aurrera, gura bada-
 vee. Piesta zaliac egun atan, meza-
 tan Eleisaan egon arren, mezaric
 entzun ezdaveela, sinistu guinai, juz-
 gu gaistoric eguin bagaric, gogua
 beste ardureetan equi daveelaco. Itan-
 du bequijue ondo, ta eurac esango
 davee.

Asco juaten dira piestara, gurasuac

nai ez daveela. Beste asco, Aita, edo Ama eurai bidaoca dagozala. Beste asco, echecuac (endamas Aitac) ezdaquijeela, ixilic eguindaco jantijagaz. Nundi, eta celan oidirian piestaraco jantzijac, eta galaac emacume ascoren soinian, sobre daqui mundubac. Bada gauza jaquina da, guraso, ta ume ascoren arteco baque chaarrac, asarriac, bidauac, ta, eurac esan oidaveen legueez, impernucuen vitzitzia echian diriala piesta madaricatubac gaiti. Gurasuac umiai naidaveen piestetan, ta naidaveen lagunaquin, gau, ta egun ibilten isteen ezdeutseelaco. Ta gura leuqueen soina, eguiten ezdeutseelaco. Ezdira gauza onec aaztubiar, piestaco dantceen gainian verbe eguiteco.

Beste asco juatendira gurasue vo-

rondatiagaz, ta echian eguindaco jant-
 zijagaz. Baina alaco gurasuac, eurac
 bere piestatic piestara ibili zirianac,
 edo oraindino dabiltzanac. Desonesti-
 dadeco escolaan atzijac, ondo eldu
 bagacuac, zaartuta bere berdiac. Ta
 gurasuac celacuac, umiac alacuac. Aita
 verdiaren semia verdia. Ama loijaren
 alavia loija. Alaco guraso galdubac,
 aguincetati ura darjola, itanduco
 deutsa arratsian alaviari $\frac{1}{2}$ ya dant-
 zara ceinec eruan daven? Loba barri-
 ric echera ezbadacarree, beste de-
 sonestidade guztia umiac erabili ar-
 ren adisquide chaarrequin, ez jaco
 alaco gurasuari coloreric mudauco.
 Umiac pecatu mortalian egon arren,
 ez deutsee ardura, plaziagazcua, ta
 mundubagazcua eguin ezquero. Dino-
 dan guztia, eguiija dana, ezautu-

teco, inoc dudarie badauca, contu
 imini begui, ta icusico dau: Seme
 alabai, ta osequinai piestetara, ta
 naasteco dantzeetara juateco liberta-
 dia ardura bagarie emoten deuseen
 gurasuac, ta ugazabaac, edocain la-
 gun artetan esaten ditubeela verba
 desonestubac, ta lotsarizco errazoiac;
 ta eguiten ditubeela, arei darraicue-
 zan azalquerija verdiac. Ezda beste
 testigantzaric biar, areec cer izan
 dirian, ezaututeco.

Aparteco arduria equi dot beti,
 piesta, ta dantza zalai dotrinia itan-
 duteco. Ta ez davee sinistuco, pro-
 vau ez daveenac, ce palta andija
 dauqueen. Ezdaqijee gueijeenac, sal-
 vetaco biar daveena. (Dei eguiten jaco
 emen Cura Jauneen, ta Conpesore
 Jaunen Zelo Santubari). Au gaiti

bigarren, irugarren, laugarren, bostgarren, seigarren, ta zorzigarren Jaungoicuaren Aguinubetan pecatu mortaltzat, edo illgarriztat Eleisaco jaquitunac eracusten ditubeen, ta eurai jagocuezan gauza asco, chochaquerijac, ta simplezaac diriala, uste davee piesta zale ascoc. Ezdauqueez compesaquizuntzat bere. ¡Oh, ez jaquinaren sail madaricatu-bac! Plazaco piestiari Erri-oneetan berez leguez darraicozan gauza oneen ondoric, icusi daigun, celan eguiten dan plazaan piestia.

§. II.

Plazaco piestia celan eguiten dan.

Avemarijeetan tambilina ixilduta, gueratuteco piestia da, emen exa-

mineetan dana. ¡Oh! Au piesta santuba da: esango davee dantza zalliac. Ta pensau legui cerbait, gheijago ez daquijanac. Baina Vizcaico, ta Provinciaco piesteetan aut, ta utsa bat dira. Bideetaco echiac, celaijac, ta sasi onduac ateraten davee placiaren paltia. Ta nesca baten trompiac, edo soinubac tambolinarena. Ezpabere, esan daguijeela: ¿Tambolina avemarijectan isildu arren, ceinbat juaten dirian echera, gavac demporaac emon bagaric? Gueijeenaz bere, inoc casuric eguin ez deutsan nesca epel bat, edo mutil macal bat. Beste guichi: ¿Ta nos palta dira piesta egunian plazaan, gavac ordubac emonda bere, gizonac, eta emacumiac? ¿Nun dauqueez echiac, ta nora-guino juan biar davee, avemarijectan

tambolina ixildu arren? ¡Ah! Au edo-
ceinec daqui. Estalgui chaarra da,
piestia ontzat emoteco, avemarije-
etan tambolina ixilduten dala, esatia,
Vizcajian, ta Provincian. Justicijac bere
au erremedijau ezin legui. Echeetan
bai asarre andijac, ta pecatu mor-
talera elduten dirian ocasinioiac, ta
escandalubac, ascotan, auzuac igar-
ten deutseen tercijuan, gurasuen, ta
umeen artian, piestati berandu eche-
ra juan dirialaco.

Gomuta onegaz guazan plazaco pies-
tari beguiratutera. Ez gente pilluari
mordo baten. Ezbada gauza oneraco,
edo chaarreraco jazoten dan moduban.
Teologija Sagradubac guizonaren vo-
rondatezco eguitade bacochari begui-
ratuten deutsan moduban. Beguiratu
dajjegun bacochari banaan, edo bi-

naan, edo irunaan, dagozan moduban, ta daviltzan moduban. ¿Ya cer eguiten daveeen? ¿ya cer esaten daveen? ¿ta cer icutsico dogu plazaco gente pilluaren artian? Dinot arima arimati; lotsa n^o escribiduten. Baina aguirico pecatubac dira, ta esan biar dira. An icusten da, edade arriscucuac, ardauc, apaindurijac, concienciya nasijac, ta oitura desonestubac daucan luxuriya osua. Icusten da: dantzia ez davilen demporean, nesca bat, bi, edo iru mutil bategaz, bigaz, edo irugaz alcarri escubac solbardaan, edo.... iminita, verbeetan, ta maitequerijeetan dagozala. ¿Baina cer verba? Arimiari ondo gura deutsanac, alboti bere entzun biar ezditubanac. ¿Ta ce maitequeriya? Escubaquin, veguijaquin, ta

arpeguico geriagaz guztia luxurijaren
 suba darijona. Icusten da : dantzia
 asi dedinian, nescaac armatuta da-
 gozala, avijan goseric daguean choriya
 amaren janarijaren zain leguez, nos
 noc dantzara eruango ete dituban,
 goguan dau¹deen leunqueriya, ondo
 eracusten daveela. Erri batzubetan
 nescaac asten davee, ta cumpliduten
 davee mutilez, edo guizonez dantzia.
 Itchusijago, ta lotsa galducuago bai-
 no ezda. Icusten da : dantzaraco es-
 que juacozan andriari, edo nesquiari,
 eguiten deutzazala milla acinoe, ta me-
 nio indecente, daroianac, bai escuti
 oratuten deutzanian, ta bai dantza-
 rijari entregueetan deutzanian, nes-
 quiaren, edo andriaren aurrian salto-
 ca, chico ezi bagaco, edo baso asto
 batzuc dirurijeela. Ta ceimbat inde-

cencia gueijago eguiteri deutseen, ain bat dago nesquia pozagoric labanquerijaren, ta liquioquerijaren vitsa darijola.

Modu onetan plazaan dantzia cumplidutenda. Dantzia cumpliduta laster, tambolinac esatendau: *Nai davenac nai davena eguin daguijala*, naastia, arin aringua, arrebatua, ta pandangua joteri ditubanian. Ya dagoz dantza atan guizonezcoric, edu emacume, edo mutilic, edu nesca. Guztia, esan dan leguez, onestidadia galduteco ondo prestauta, escuz escu alcarri oratuta, naaste mutil biren erdijan nesca bat dala, noren seme, edo alaba dirian, asco gomuta ezdaveela.

Tambolinac dino: gura davenac, gura davena eguiteco, orduba dala.

Ta egijja esateco, eguzquijari beguira bertan pecatu eguingo ezbadavee, beste desonestidade guztia lotsa bagaric airian darabilee dantza atan. Naaste atan entzuten dan, ta ikusten dan guztia, da luxurijaren suba, ta queia. Batian dantza lucian arin aringa gorputzaquin alcar joten. Bestian pandangan nos arpeguijaquin, nos besuaquin, nos sabeleequin, nos albuaquin alcar ez joco, bai joco nesca, ta mutil, menio desonestubac, ta lotsarizcuac gueratu bagaric eguiten deutseezala alcarri. Ta bestian cazu-belaan, erlia leguez, mordo baten guizon, ta andra naaste. Ni esaten azartuten ez nasan ezaintasunac, alcarri eguiten deutseezala. Nescaac eurarac here, alacuac izan arren, ascotan coloriac gorrituta urteten daveela, an-

discotiac dirialaco mordo ataco peca-
 tubac gente arteraco. Dantza atan
 esaten dirian, ta entzuten dirian ver-
 ba banacaac desonestubac. Beguira-
 cuniac, eta alcarrea geraac desones-
 tubac. Mosu eguiteco, ta oratuteco
 meniuac, ta oratutiac desonestubac.
 Gorputzaquin alcar jotiac desonestu-
 bac. Oinaquin magal jotiac desones-
 tubac. Escu estututiac desonestubac....
 Ta au guztiau dantza bacochoian gue-
 ratu bagaric nescaac mutilai, ta mu-
 tilac nescai.

Ceimbat gavaren urrago, aimbat
 ezainago, nasaijago, ta zatarrago
 dantza bacochoa. Dantzati urtetan da-
 vee sarritan nescaac, eureen iruneco
 zapijac ascatura, ta burucuac oquer-
 tuta, icusi bagaric sinistu ezin le-
 guijan moduban. Ascotan dantza ari-

nian, oin bijac laban eguinda, plaziaren erdijan jausita, gueratuten dira andrazcuac, inoc beguiratu biar ezdeutseen moduban, escuti dautsanac, colpez jaso artian; ta gente guztia arixe beguira chaloca. Dantzaan sartuten ezdirianac, edo dira, lutubac dauqueezanac; ta areec bere gogoz an dagoz. Edo dira, zaar ibilli ezin dirianac. Oneen condecinoia esanda gueratuda. Aguraac badira, ordituta asco. Atsuac badira, ta endamas seme alabaac an dauqueezanac, azerija ollua jaaten baino, pozagoric dagoz plaza baztar bateti, edo bentana zulo bateti dantziari beguira arrastegui guztian cansau bagaric. Edo dira, seiná eguitemo andi dagozanac. Oneec bere vorondatez dantzaan dagoz. Baita bazuc gorputzez bere ocotzeraguinoco

sabelagaz Justicijaren lotsa arin onian, ta naturaleciaren desondraan. Edo dira, dantzara inoc eruan ezditubanac. Onec embidijaz, ta zeloz murmuretan, ta ernegueetan dagoz, inoc aintzat artu ezditubalaco. Ezdavee bein bacarric topau nescaac dirubagaz, dantzara noc eruan. Edo dira, adisquide maite bategaz bacarrian astirochuhago egon gura Javeenac, bestiac dantzan daviltzan artian. Onec bere ija ezautubac dira, cer dirian, Beste guztiac dantzan daviltz.

Dantziaren despeidaan, edo amaijan ascotan, edo gueijeenan, mutila dua, dantzan erabili daven nesquiagaz, ta dagoz alcarregaz beste dantzara artian, endamas bere devocinoecua bada, prutia, edo erroscaac artuta. Arec dantzaan berotu-

ta, carinua alcarri eracutsita, dant-
 gara eruan daveelaco, nesquiac mu-
 tilari esquer ona carinoz emonda,
 bacarrian cer esango daveen, ta cer
 iragoco daveen, pensau begui, alaco
 ordubeen barri obeto daquijanac. Ave-
 marijeetan gueratu dedilla tambolina.
 Ez, gueratu oidalaco piesta egunie
 erdijeetan, ta guichijagotan bere.
 Baina izan dedilla alan. Bada despei-
 daco gentiaren urteneria da guztien
 aazcarrija. Guztiaac dacuseela, ta dant-
 zubeela, eguiten dira urtenera zi-
 quin atan nesqueen, ta mutileen ar-
 tian, noc nori asco ez daquijala
 naastian, tocamentu loijac, oratute
 loijac, mosuca loijac, escuca loijac,
 pecaturaco convit erabaguijac, ta beste
 luxurijaren asmuac topau dituban, ta
 esan leguizan verdequerija altubac,

clarubac, ta zatarrac. Nesca batac
 egiten dau garraasi bat. Bestiac sili-
 jo bat. Bestia asarratuta, asten da
 lotsagalduco diadarca. Bestiac bardin
 eguiten deutsa bidao bat, oratu deut-
 san mutilari, edo guizonari, orducua
 ija guztizcua dalaco. Alan duaz pla-
 zati echeruz aldi baten naastian, ta
 morduan ajuica, diadarca, barreca,
 ta oratuca, luxurijaren pestia, ta atsa
 darijuela, bacocho bere laguna gana,
 ta bidera batu artian. Echia urrinago
 dauqueenac, urteten davee, oidanez,
 leenago plazati. Urraago dauqueenac,
 berandubago. Bainz gavaac ordubac
 emonda bere, ez dira palta, ez pla-
 zaan, ta ez bideetan nescaac, eta
 mutilac. Piestati echeruz nequez dua
 inor bacarric, ordirenbat ezpada. Guel-
 jenian nesca bat, ta mutil bat al-

carri escuti, edo samati oratuta. Edo nescabat mutil biren erdijan ; edo mutil bat nesca biren erdijan, alcarri dautseela , esandan moduban. Ta guei-jeenac , aurrecuac ondorenguai , ta ondoric duazanac, aurrerago duazanai, burla desonestubac alcarri eguiten. Nesca bat , mutil bat albuan ezdavela , piestati echera nequez. Areec bidian illunian (bada avemarijectan tambolina ixildu zanian, plazati urten even leenenaz). edo legua bat bidian , edo legua erdijan, edo gueijaguan echeetara artian cer eguin aldaguijeen , amar urteco umiac bere baquijee.

Cale barruco dantzarijac ez dira segurubago gueratuten eureen tambolin egunetan , bestiac baino. Ta onen errazoia emongo da zortzigat-

rén errespuestaan, emen esaten danaz gainera, itsuba, ta gorra ez darguanac, aituteco, ta ezaututeco tercijuan.

Ara emen, celan eguiten dirian placeetaco piestaac. Ecer bere ezdot esan, gueituta. Bai asco guichituta, zatarquerija desonestu guztiac papearian ez imintiarren. Gueure errijeetaco piesta bat, edo bi asi, ta amaituz contuz icusi ditubanac, ta euscal errijeetaco gentiaren, ta echeen barri daquijanac, ez deuts ucatuco, esan dodan verba bat. Piestetan sarti gogoz ibili dana, bada, esango dau; dauqueen baino, echura obia emon deutseedala. Ta ez dira emen contuban sartuten, dantzia emon jacuelaco, edo emon ez jacuelaco, Copradijeetaco, ta albo-errijeetaco gen-

tias atera oidituban ocasinofac, gor-
 rotuac, vengantzaac, burrucac, ma-
 quilacaac, ta guizon illtiac bere bai,
 izan arren casic piesta guztietan gui-
 chiago, edo gueijago. Ichi dagui-
 jeegun bada tertcijo onetan Plazaco
 Dantzai. Ta icusi daigun, Espiritu
 Santubac, ta Eleisiaren Gurasuac
 cer dinuen naasteco dantzaac gaiti.

§. III.

*Escritura Sagradubac, eta Eleisiaren
 Gurasuac naasteco dantzaac gaiti
 dinuena.*

Lecu ascotan esaten deuscu Es-
 critura Sagradubac, ce condicinoeta-
 cuac dirian naasteco dantzaac. Ez da
 nire gogua, guztia ez, ece guichiago

bere emen imintia. Testamentu zaar-
 reco , ta barrico liburu guztietan
 dagoz sentencija, edo esan era bat-
 zuc, pedia daucan cristinaubari, icara
 eraguin leguijucenac. Iracurri bediz
 Job , Isaias, Daniel, Salomon, Evan-
 gelijua , ta San Paulo , ta eurtac
 quenduco deutsee, salvau gura dave-
 nari , ocasinoe galdu areetan, ta arei
 darraicuezan pecatu impameetan sar-
 tuteco gogua. Esan bat , edo bi go-
 goratuco ditut , gueure placeetaco
 dantceen sarija ondo autor daveenac.
 Dino Espiritu Santubac lecu baten (1):
Ganadu aldriac leguez , urteten davec
pecatarijeen umiac soinubagaz ; dant-
zan , ta saltoca daviltz soinubaren

(1) *Job. 21.*

otsian; eureen egunac iragoten ditu-
 bee aleguere, ta pozic, ta istante
 baten jausten dira impernura. Et in
 puncto ad inferna descendunt. Beste
 lecubaten dino (1): Emacume dant-
 zaarijaganic apartau zaite, bere
 artiagaz, ta encantubagan gal-
 du ez zaguizan. Ne forte pereas in ef-
 ficacia illius. Beste batzuc iracurten
 davee: Cantaarijaganic. San Cipria-
 noren erichijan bijac, emacume dant-
 zarija, ta cantaarija bardinac dira, gui-
 zonac galduteco. Beste lecubaten dino
 Espiritu Santubac (2): Siongo alaba
 ibili ziriala, eureen burubac jasota,
 samaac armatuta, apainduta veguiracune
 maiteetan escubaquin chaloca, ta oinaquin

(1) Escl. 9. (2) Isaias. 3.

dantzán. Alan ibili dirialaco, Jaungoicuaque quenduco deutseezala siongo alabai eureen apaindurijaac, mutilduco deutseezala eureen burubac; ta emongo deutseela buruco apaindurijaren lecuban calva gorrija, loreen lecuban atsa, ta cinteen lecuban cordelac, ta cilicijua. Escritura Sagraduco lecu oneetan (beste jazo, ta esan ascoti ichita) guere piesteetaco dantzaz madaricatubac Jaungoicuaren gorrotua, ta zamaija eureen gainian dauqueena, edoceinec dacuts.

Naasteco dantzaz impameen gainian *Emo*ren Gurasuac, ta Santubac dacarreezan errazoc asarriac, esatez amaitu ezin leguiz. San Juan Crisostomoc esaten dau (1): *Dantzaz*

(1) *Hom. 49. in 14. Math.*

naitaija daguan lecuban, dago diabruba.
 Ez eutsuzan Jaungoicua oinac emon,
 dantzan eguiteco; ez bada modestijaz
 pausu eguiteco:::: Pierta orreetan dia-
 brubac dantzan eguiten dau; ta de-
 moninuen aguacillac engaineetan ditube
 guizonac.... Oraingo dantzeetan ezjaco
 samia ebaten San Juan Boutistari;
 baina illten dira cristinaubeen arimac.
 San Efrenece dino (1): Ez dedilla
 inor engainau. Inoc bere ezin servidu
 leguizala ugazaba bi. Inoc bere ezin
 leguizala, Jaungoicua servidu, ta dia-
 brubagaz dantzaan eguin... tzia da-
 guan lecuban, dagozala oquerrerija guz-
 tiae. An daguala emacumen galdu le-
 cuba; Aingueruben tristecia, ta diabru-

(1) De Ludis fugiend.

been poza, ta piestia. Goxian Eleisan,
 ta arrats aldian dantzan diardubana,
 goxian Jaungoicuagaz, ta arrats aldian
 diabrubagaz daguala. San Ambrosioc,
 San Ciprianoc, ta Tertulianoc gueijago
 esribidu even piesta galdubeen, ta
 naasteco dantceen contra. Gucure er-
 rijetaco piesteetan, ta dantzeetan icus-
 ten da, areec condenēetan ditubeen
 pecatubac, ta oquerrerijac. San Am-
 brosioc dino (1): *juicijua, ta moder-
 tija daucanac, ezdavela dantzan egui-
 ten..... Adulterijuaren alabia dala, dant-
 zan eguiten davena.....* San Ciprianoc
 dino (2): *¿Ce zoraquerijac artu ete dita
 eristinaubac..... demoninuac asmautaco*

(1) *Lib. 3. de Virg.* (2) *Lib. de Spectac.*

Dantza loijac, onac diriala esateco?
 Santo Tomasec dino. San Agustine-
 gaz (1): *Domequetan, ta jai egunetan*
dantzan eguitia, pecatu andijagua da-
la, soluan nabasen, edo echian goru-
betan eguitia baino. Obeto gordeco
eveela, (edo pecatu guichiagogaz) Ju-
degubac zapatuba nabasen, edo go-
rubetan eguinagaz, dantzan eguina-
gaz baino.

San Basilioc dino (2) naasteco
 dantceetan daviltzan emacumiac gaiti:
¿Ceintzuc gaiti negar eguingo eta

 F

(1) 2. 3. q. 122. a. 4. (2) *Orat. 8.*
de temperant. et lib. de Elia, et
Jejun. c. 18.

doi? ?Ala ezcondu bagacuae gaiti, ala
 ezcondubac gaiti? Ezcondu bagacuae
 virginidadia galduta, viurtuten dira
 echeetara. Ta ezcondubac ezdeutsee
 castidadia gordetan Senarrai. Bada
 dantzaz daviltzan emacumetati, bana-
 caren batzue gueratuten badira gor-
 putz osuagaz; (pornicau bagaric) a-
 reec bere arimaco castidadia galduta,
 loituten dira. Santu onen erichijan;
 2 nos contaucio ete cituban Eleisa
 Ama Santiac, edo nos iminico ete-
 lituque virgineen artian, Erri onee-
 tacio piesteetan, ta naasteco dancee-
 tan ibili dirian emacume libriac, gue-
 ro santa andi eguingo balira bere?
 Bada, dinuaneez, inoc ezautu ezin
 leguizan banacaac, baino ez da gue-
 ratuten gorputz osuagaz. Ta areec
 bere arimaco castidadia galduten da-

7ee dantceetan. San Antoninoc di-
 no (1): Dantzarijac diabrubari bidia
 presteetan deutseela, diabrubagaz im-
 pernuban aguertuco diriala..... Soloco
 coco saltocarijac laboria galduten da-
 ven leguez, emacume dantzarijac ari-
 maac galduten dirubeela..... Dantziac
 impernucocoz pozuti urten davela....Im-
 pernucocoz labari quee atsitubac urte-
 ten daven leguez, naasteco dantzee-
 tati luxurijaren subac urteten dave-
 la..... Guizon, ta emacumeen naasteco
 dantzia demoninuac darabilela, ari-
 mac galduteco.... San Carlos Millan-
 go Obispo andijac, ta guiza aldi o-
 neetaco Eleisiaren Arguijac liburu
 oso bat escribidu evan dantza naaste-

F 2

(1) P. 2. tit. 6. c. 6.

cuen contra emeretci capitulugaz, ta amairu *conclusinos*, edo amaigaz. Au eracusten dan Santubac Eleisaco Gurasuen, jaquituneen, ta errazoiaren goitute osuagaz, esan dirian naasteco dantzai jarraitutia pecatu mortala da-na. Ta dino (1): *Naasteco dantzaan oidan naraitarunari, ta ocatinoiari ve-guiratu ezquero, ez dauca, inoc cetan pensau, estubac gariala, naasteco dantziari jarraitutia pecatu mortala dala, eracusten dogunian.*

Au da Eleisiaren Gurasuen verbe-tia naasteco dantza galdubeen con-tra. Ez cirian Guraso santu, ta Ce-ruco dotriniaren Eracusla Jaquitun areec, gueroco Escolau batzuc le-

(2) *De Choreis. c. 16.*

guez, dantzaac *per se*, ta *per acci-*
dens, secundum se, ta *per abusum*, in
genere suo, ta *per malitiam* eraba-
 guiten ibili. Ezbada beguiratu eut-
 seen guizon, ta emacumeen arteco
 naasteco dantziari, guiza aldi guz-
 tietan jazo dan moduban, jazoten
 dan moduban, ta jazoco dan modu-
 ban, (eguiten bada) Adanen seme
 alabaac vitzi dirian artian. Au ondo
 ezaututa, ondo sinistuta, Jaungoi-
 cuaren Mandatari areec eureen libu-
 rubeetan esanda ichi evenen cristi-
 nau guztienzat naasteco dantzaac
 gaiti, ordiquerija, gorrotua, murmu-
 racinoia, sobervija, Batio-ucaturia, sa-
 crilegijua, luxuriija, pornicacinoia, ta
 beste pecatu ezainac gaiti esan evenen
 baixen deungaro. Guizon, ta emacu-

men naasteco dantziari esaten deute-
see Eleisaco Santubac verbaan ver-
baan: Impernucó pozuba, Babiloni-
jaco labia, Errijetaco pestia, pecatu
guztien erne lecuba, luxurijaren es-
colia, castidadiaren galdugarrija, dia-
brubaren chirrintolia, satanasaren sa-
ria, demoninuen jocua, piestia, sor-
tia, Jesucristoren desondragarrija, cris-
tinaubeen lotsagarrija, Bautizmoco
promeseen ucagarrija, Ainguerubeen
tristecia, Virgineen ondamedija, a-
dulterijoguina, lapurguina, gorroto-
guina, zeloguina.....

Au esaten davee Santubac naas-
teco dantzaac gaiti. ¿Cer esango e-
veen, gueure placeetaco dantza de-
sondraubac asi, ta amaitu, echian
urteten daneti, ta sartu artian,

icusi balitubee? ξ Nos absolviduco
 even guraso bat, edo ume bat, be-
 rarijaz olguetia gaiti dantza madari-
 catu orreetan davilena, ta ibilteco
 ustia daucana? Furai itandu. Eleisa
 Ama Santiaren Batzaarretaco neur-
 garriac, ta Cristandadeco Aguinta-
 tari Jaunen ordenaac bere bardin
 condeneetan ditubee naasteco dant-
 zaac. Baina. ξ Ce Cristandadeco? Er-
 romaco gentileenac iracurten dira
 dantza galdubeen contra, Errijeeta-
 co, ta pamelijetaco baquia, ta ma-
 trimoniuc galduten ditubeelaco. Esan-
 danagaz aaztu bagaric, icusi daigun,
 teologija Sagradubaren Eracuslaac, ta
 errazoiac eurac gaiti dinuana.

§. IV.

*Theologubac, ta Errazoiac naasteco
dantzaac gaiii dinuana,*

Ezda nire gogua, sail au luzaturia. Ezbada simbat laburren, ta arguiruen imintia. Liburu andijac escribidu leguiz, asco cansau bagaric, leenagoco guiza aldeijetacuac esandaveena, batuten asi ezquero. Eleisiaren Gurasuac gorrotoz beguiratu badeutsee naasteco dantzai, areen ondorengo Teologu, edo *Moralistarie* juicijozcuenac ez deutsee obeto beguiratuten. Dinot: *Juicijozcuenac*. Bada beste gauzaric escribidu daveenac, inoc iracurten ez ditu, euren inocen-

cijari, ta penseets modubari barre-
eguiteco baino. Bat, edo biren esanac
nic iminico ditut, ta beste batzuc
icentau.

Lelaengo lecuba errazoiagaz euqui
biardau Benedicto XIV. ez estutzat,
ez nasaizat iracurla batec bere ez-
daucanac. Onec dino, beste Santu, ta
Eracusla asco icentautu (1): Guizon,
ta emacumeen arteco daniza naastaubac,
surenez pecatu izan ez arren, eguiten
dirian moduban, pecatu diriala. Cura
Jaunai, ta compesore jaunai jagocuela,
guizon, ta emacume guztiai ondo aituten
emotia: Ce ocasinoe andija, ta peli-
gruba daguan naasteco dantceetan: ta,
pecatu eguiteco peligru andira, dua-

(1) Instruct 76.

zala, ara duazanac, Belarmino Cardenal, Jesuita Veneragarrillac dino (1); Adulterijua, ta pornicacinoia pecata badira, ezdaquijala berac, guizon, ta emacume naaste dantzari ibiltia, celan pecatu izango ezdan; dantziac atara convideetan davela ta.....Zue, dino Cardenal Jaunac, gaztetatunaren subari ezarten deutzazu ardauaren suba, juan, ta etorri, egon, ta ibili, ta cantau eguiten dozu nescsaquin: zta ez dot nic zu gaiti gauza chaarric pensauco?

Aita Paulo Seineri, Italiaco Misinoe jaquitunac, ta Zelotsubac, leenagoco Eracusleen esan era guztiac bardinduta, ta alcartuta, eracusten

(1) *Ibid.*

dau (1); Dantzia berez pecatu izan ez-
 arren, eguitendan moduban, naasteco
 dantzia luxurijaren viztugarrija, ta be-
 rogarrija dala; ta chito errazto ira-
 goten dala pecatu izatera. Caruistaac
 bere ez daveela au ucatu. Ez bada,
 naasteco dantzaan pecatu eguiteco da-
 guan ocasioia gaiti, guxtiac eracut-
 si daveela Eleisaco Santubaquin, dant-
 zaac pecatu mortalecuac dirjana. Aita
 Baltasar francolinoc dino (2): Eguzqui-
 jaren urten erati sartu eraraguinoco jaqui-
 tun guxtiac condeneetan ditubeela naasteco
 dantzaac Jaungoicuaren contraco pe-
 catu anditzat. Dotrina au berau era-
 custen davee, baco chac bere lecu-
 ban, ta bere sailari jagocan moduban:

(1) Ibid. (2) Ibid.

Natal Alexandro (1), Juan Pontas (2),
Lamet (3), Gerson (4), Salviano (5),
Juan Nider (6), Colet (7), Reiffest:
(8), Ferraris (9), Geneto (10), Mar-
chant (11), Comp. Salm. (12), El R.

(1) *Theol. Dom. Moral. t. 2. l. 4. de Decalog. c. 8. a. 2. Reg. 8.* (2) *Dicc. casu. t. 3. v. Saltat. casu 2.* (3) *Dicc. cas. t. 1. v. Choreæ. cas. unico.* (4) *P. 4. Dom. 3. adv.* (5) *Ap. D. Carol. de choreis.* (6) *In instrut. 76. Bened. XIV.* (7) *Moral. trat. 6. præcept. c. 6. Sect. 2. conclus. 3.* (8) *Theol. Moral. trat. 9. dist. 4. q. 7. n. 84. adic. 4. et 5.* (9) *Bibliot. v. Choreæ.* (10) *Tom. 3. de santific. fest. c. 3. q. 4.* (11) *Hort. past. lib. 3. trat. 3. l. 10.* (12) *Tom. 1. trat. 9. c. 6. punto. 2.*

P. Fr. Diego de Cadiz (13), Mansi (14) Pouget, (15), R. P. Fr. Francisco Antonio de Palacios (16), D. Juan Antonio de Moguel (17)..... Empin esan daigun erabatera San Carlos Milango Obispo Jaunagaz (18); *neque vero hodie quisquam est paulo prudentior, qui choreas non detestetur.* Edo, esan daigun Benedicto XIV. (19): Eleisaco erregueleen, Santubeen, ta

(13) *Cart. Consult. N. impr. en San Sebastian año 1803.* (14) *Bibliot. Pred. t. 1. trat. 9. disc. 5.* (15) *Inst. Chat. t. 4. Part. 2. Sect. 1. c. 2. §. 3. et lit. F. impr. Lovan. año 1774.* (16) *Contra bailes. c. 3.* (17) *Iracaste. 10.* (18) *De choreis. c. 17.* (19) *Instrut. 76.*

Eracusleen dotriniari ichita, liberta-
 dia, ta nasaitasuna gura daveenac,
 verba eguiten daveela naasteco dant-
 zcen pavore. *Infelices Abogados del li-
 bertinage* esaten deutsee alacuai Be-
 nedito XIV. Ezdago, Jaungoicuaren
 leguia eracusteco, uste onagaz plu-
 mia escuban artu davenic, ez *ca-
 suistic*, ez *Provabilistic*, celan
 eguiten dirian entzun ezquero, gueure
 placeetaco dantza naastaubac, pecatu
 mortalaren beeco ocasioetzat emo-
 ten ezditubanic. ¿Baina cer eguingo
 davee guichiago, dotrinia daquijeena,
 ta juicijua danqueenac, berarjaz gen-
 tia engaineetara ezbaduaz, pecatu
 eraguiteco? ¿Ezdau Evangelijoco era-
 cutsijaren errazoe aguiriac au esaten?
 Icusi daigun.

ERRAZOIA.

Errazoe au ezaututeco , ez daiguzan contuban sartu , gueure placeetaco dantzaac diriala mediyo zucen , errijeetan , Copradijeetan , ta pamelijetan jagui oidirian ocasinoiac, burrucac , ta lutzaroco gorrotuac; venguetaco atajadiaren zain urrengo piesta egunera , edo erromedija egunera artian egotiac ; gurasuen , ta umeen arteco bidauac , baque chaarra , ta gaineco eguneetan alcarri verbaric eguin gura eza.... Ezdaigun contuban sartu , piesta eguna , jaijeguna bada , egun guztia diabruba , munduba , ta araguija serbiduten iragotia ; Jaungoicuagaz bere ez acordeotia ; ta , verbeeta onian , mezaric

bere ez entzutia. Ezdaigun contubam sartu, piestia, ta dantzia dala medijo baseerri echectan eguiten dirian castu alperricacuac, vanidadezcuac, ta neurri bagacuac. Baquidaz Vizcaijan, curac zinuenez, piesta egun bacochecho castuba eun-ducategaz eguiten ezdabeen baseerri echiac. Ta urte ascotan alan. Ezdaiguzan contuban sartu, plazaraco, ta piestaraco eguiten dirian lapurretac, ta andi ateraten dirian ordiquerijac, joco charrac, ta beste maldadiac. Alderatu daiguzan oneec guztioe buruti simplezatzat, ta chochaquerijatzat, errietaco dantza egun guztietan, bat ichi bagatic, jazo arren.

Ta esan daigun: Castidadiaren contra diriala pecatu mortaleco ocasinoc utrecuac. Ezgaitazan aaztu, Erri one-

etaco placeetaco dantzaac celan egui-
 ten dirian. Gogoratu daigun, Escri-
 tura Sagradubac, Eleisaco Santubac,
 ta Jaquitunac eurac gaiti dinuena.
 Iracurri daiguzan, Eleisiac condenau-
 ta daucazan, luxurijari su emoten
 deutseen, ta aren ocasinioiac parca-
 tuten ditubeen esanera galdubac, *Pro-*
posicinœ condenaubac. Alexandro VII.
 40, ta 41. Inozencio XI. 1, 51, 57,
 58, 60, 62, ta 63. Alexandro VIII.
 2..... Nasaitu daigun dotrina au, al-
 daigun guztia, dantza zalai gusto emo-
 teo. Ta, Eracuslaric oneenac, ta
 gueijeenac esan arren, vorondatez,
 ta ezauberaz izan ezquero, ezda-
 guala seigarren aguindu Santubaren
 contra, beste aguindu ascotan leguez,
 gauza guichiric, edo pecatu venia-
 lic. Imini daigun dudaan gauza au.

Ta esan daigun : Castidadiaren contra pensamentu , verba , gurari , edo eguitade loi bati pusca baten vijotzian ezauberaz , ta naiz lecu emon deutsanac , guichia , ta ecer eza dala , berac uste izan arren , ezdavela jaquingo erijotzaco ordu artian , ala pecatu mortala , ala veniala eguin daven. Evangelijoco eracutsiti asco urten bagaric , Eracuslaric gueijeena esango deutseela : *Pecatu mortala dala , alan castidadiaren contraco gauza loijari ezauberaz vijotzian lecu emotia.* Baina onei guztioi erabatera ichita , guazan gueure sailaren itura zucen zucen , ta esan daigun.

Cristinaubeen dotrinaan castidadiaren contraco pecatu mortala da , premina bagaric verba desonestubac esatia , gustoz barre eguinda entzu-

tia, oratute, edo tocamentu desones-
 tubac eguitia, inoc eguin daguijzan
 istia, escuca loijac eguitia, ta no-
 berari eguiten bestiai istia; endamas
 guizonezcuac emacumiai, ta emacu-
 miac guizonezcuai. Baita pecatu mor-
 tala da, alaco gauza loijac esateco,
 eguiteco, entzuteco, icusteco, era-
 soteco, ta eraguiteco ocasinoera, ta
 peligrura bere guraz vorondatez, ta
 ezauberaz premina bagaric juatia, ta
 alaco lecuban egotia bere.

Baita da eguiija, plazaco piestara,
 ta dantzara duazanac, (guztiz itsu-
 bac, eta gorrac; edo umiac ezba-
 dira) ondo daquijeala bigarren juate
 aldico : juaten dirian guztian, edo
 piestaruz, edo piestaan, edo piestia
 amaituta, edo, obeto esateco, le-
 leengoti azquenera luxuriija guztiaten

testigu izatera duazana. Ondo da-
 quijeela : Castidadiaren contraco pe-
 catu mortalac , verba loijac , eta za-
 tarrac ; escuca ezainac , eta desones-
 tubac ; gorputzaquin alcar jote lot-
 sarizcuac ; chanceetan venetan pe-
 catu eguiteco convit clarubac ; mo-
 suca ziquinac , ta errazoe indecen-
 tiac , ta itchusijac ; ondo daquijeela,
 dinot , bai guizonac , ta bai andraac,
 bai mutilac , ta bai nescaac , duazan
 guztian , luxurijaren sutegui , ta ats
 ziquin au guztiau , ta gueijago icu-
 sico daveena , entzungo daveena , ta
 sentiduco daveena. Ondo daquijeela,
 (beticua dalaco) eurai bere sarritan,
 edo gueijeenan , edo beti esan deut-
 seezana , ta eguin deutseezana pecatu
 zatar , loi areec guztia. Baita : ez
 guichitan , ezpada gueijeenan , ta

gueijeenaç beti , euraç bere esan ditubeela , ta eguin ditubeela loiquerija areec ; ta besteen esanagaz , ta eguinagaz barre eguinda alegrau diriala. Ezin inoc ucatu legui , dantza zaliac au ondo daquijeena.

Baita eguija da , guizonac , eta emacumiac , mutilac , ta nescaac eceren bere premina bagaric, ez cleituban , ez aciendaañ , ez osasunian oneraric, edo provechuric ez dauqueela , eureen guraz , ta naiz , veguijai , belaarrijai , ta gorputzari gusto emotia gaiti, eureen burubac eracustia gaiti , ta esandan , saltsa ziquin pecatuzcuan ibiltia gaiti, duazala dantzara. Duazala , luxurijazco pecatu mortalac esaten dirian , entzuten dirian , penseetan dirian , icusten dirian , eguiten dirian , ta eraguiten

dirian ocasinoe jaquinera. Ta, esanac, eguinac, ta eraguina ontzat omoten ditubeen lecura, edo bidera.

¿Ta au onan izan ezquero, esango dau, Evangelijua sinuistuten davenec, edo Eleisa Ama Santiaren semec, alaco dantza galdubeetara bere guraz juatia, ezdala pecatu? ¿Iracurri dau inóc cristandadeco liburutan, alaco ocasinoe jaquinera premina bagaric bere naiz juatia, ezdala pecatu mortala? Esandaigun bada: Euscal errietan, esandan moduban, ta jazoten dan moduban, plazaan tambolinagaz eguiten dirian naasteco dantzaac, avemarijeetan tambolina ixildu arren, pecatu mortaleco ocasinoe urrecuac diriala. Necesidade, ta premina bagaric, ondo daquijeela, jua-ten dirialaco, castidadiaren contraco

pecatu mortalac aguirijan beti eguiten dirian olgheetara, ta dantzara.

Esandaigun gueijago : Ez daucala compesorec Eleisaco dorriniaren erreguela, edo neurgarriric, ez Eracusleen esanic, alaco dantcetara duazanac, leen juana garbatu, ta osteraz ez juateco asmua artu artian, pecatubeetati ascatu, edo absolvidu leguizala, esaten deutsanic. Ezdago onaco eracutsiric Eleisa Ama Santaan. Ezin compesorec pecatubeetati librau legui, alan pecatu dan ocasinoc jaquinera, bere guraz doiana, ocasinolari isteco verbia emon artian.

Ara emen cerbait arguituta, asieran imini neban amaija, edo *Conclusioia*. Plazaco dantzaz celan eguiten dirian esanagaz: Espiritu Santubari, ta Eleisiaren Gurasuai entzu-

nagaz: Ta gueure sinistuquizunen Eracuslac, ta Errazoiac eurac gaiti dinuenagaz. Bitati bat. Edo provau, dantza plazaco orreec, esandan moduban, eguiten ezdiriala: ta, Escritura Sagradubaren, Eleisaco Gurasuen, ta Eracusleen liburubetati ateradirian esanac, guzurrac diriala: ta; imini dan Errazoiac bere zati-jeetan uts uniac daucazala, ta ondo amaituten ezdavela. Edo autortu, ta compesau: esandirian dantzaac, pecatu mortaleco ocasionoe urrecuac diriala; ta oni darraicona.

IV. CAPITULUBA.

*Erromedijen, Biguiren, ta Saraubeen
gainian.*

§. I. ¿Cer dirian Erromedijac?

§. II. ¿Cer dirian Biguiraac.

§. III. ¿Cer dirian Saraubac?

§. I.

¿Cer dirian Erromedijac?

Dantza zaleen urten erai, edo argumentubai erantzutera orduco, pensau dot, erabagui biar ditndala, cer dirian Erromedijac, Biguiraac, ta Saraubac. Oneen ondoric eranzungo

jacue crabatera guztien erraparubai.

Erromedija gaiti ezda emen beste gauzaric altuten; ez bada promesaren, Santubaren, edo Santiaren achequi-jagaz ervestera juanda, errico, ta ervesteco guizon, emacume naaste vidian, ta erromedijaco lecuban eguiten daveen piestia, ta dantzia. Erricuentzaco da piesta eguna, ta ervestecuentzaco Erromedija eguna. Erromedija batzuc eguiten dira Errijetaco Eleiseetara. Baina gueijeenac basoco, edo mendiren bateco Ermitarra. Nic icentau bagaric, daqui gentiac ondo, onetarico Ermita asco da gozana Vizcajian, ta Provincijan. Ta urrin Errijetati legua ascuan gentia juan oidana erromedijara piesta egunian. Ermitetaco Erromedijac nos asi zirian, cegaiti asi zirian, ta da-

gozan tercijora celan etorri dirian, esatia, sail luciagua da, ta orain palta-ric eguiten ezdavena.

Esaten da bada: Tambolinagaz piestia, ta naasteco dantzia eguitendan erromedijara, dantzan naaste eguiterra, olgheetara, ta ibiltera juatia, innocenteen bat ez bada, pecatu mortala dala besteentzat. I. Plazaco dantceen contra esan dirian errazoiac gaiti. II. Erromedijeetaco piestaac vide luciagocuac dirialaco. Juan, edo etorri, ta ascotan juan, ta etorri gavaz eguiten dirialaco. III. Alaco erromedijeetaco dantceetara, ta piestara generic nasaijeena, ta galdubeena juan oidalaco. IV. Guizonezcuac, ta emacumiac naaste lotsa bagaric, escandaluba emoten daveela, videetan bere irago oidirialaco. Au gaiti, pla-

zaco dantza naastauba ocasinoe urrecua bada, esan dan leguez, erro-
 medijcetacua deungaagua da. Inoc e-
 guingo baleu promesa ez jaquinian,
 erromedija egunian santuba, edo san-
 tia visiteetaco, uste dot, egun atan,
 esan dan moduco piesta, ta dantza
 nasaija an eguitia, asco dala, pro-
 mesa beste egun bateraco istecco,
 ocasinuera ez juatia gaiti. Erromedi-
 jara juanda, an ibilteco achequijatzat,
 eguin badau promesa, gazte ascoc,
 gurasuac engaineetaco, eguin oidi-
 tubeen leguez, uste dot, ezdala pro-
 mes valijocua, ta ezdaguala cobru
 emonquizunic. Ezda Santuba, edo
 Santia ondreetan alaco piesta, ta
 dantzeetan, ez bada diabrubu (1). Ezda

(1) *Illm. Valero Cart. Past. mot.*

emen ecer esaten, erromedija eguna
 domequia, edo jaiosua bada, egun
 à videetan, ta vertan guizon, ta
 emacume naaste dantzan chilibituen,
 pandereten, trompeen, edo nesqueen
 soinubagaz iragotia gaiti. Bada au,
 irugarren Aguidubaren contra be-
 rez pecatu mortala dana, edoceinec
 daqui, edo jaquin biar dau (1).

§. II.

¿Cer dirian Biguiraac?

Biguiraac dira beste olgueeta bat-

11. n. 105..... (1) S. Anton. P. 4.
 Q. II. a. 2. S. Carlos Borrom. de
 Choreis c. 11. 12.

zuc baseerri echeetan mutilac, eta nes-
 caac gavaz eguiten ditubeenac. Ol-
 gueeta oneec guztiz dira ezainac, ta
 galdubac. Eguija da, ija eehe gui-
 chitan eguiten dira. Ta auzuac ondo
 derichuela, baten bere ez. Onetarico
 Biguiraac izaten dira Baseerrijeetan,
 edo ezpatetiaren, edo gorubetiaren,
 artoznritutiaren, edo gazteen apari-
 merijenda baten ondoric. Auzo era-
 co, ta urrinagoco nescaac, eta mu-
 tilac batuten dira Biguiria eguiten
 dan echera gavaz, ta naaste eguiten
 davee lotsa bagaric, naidaveen guz-
 tia. Ez oida ezcaratceo suba baino
 beste arguiric, ta bera bere ez beti
 ixiota. Gente guztia dago, edo da-
 vil nastian. Batian campora urteu,
 bestian barrura sartu. Bestian ezca-
 ratz baztar baten illunian; bestian

dantzan, edo pandanguan, edo beste asmo chaarragorea bat eguiten. Biguiretan eguiten dira gauza batzuc ain loijac, eta desonestubac, eze, turcubac eurac bere lotsatuco litza-tequez, icusico balitubec.

Umia nintzarian, Biguira baten edo bitan neuc icusi, ta entzun nituban ziquinquerijaac ez ezcaratz, baztar baten, edo apartian isilic, ez bada oguetaz lagun asco nesca, ta mutil egozan ezcaratz betian claru guztien aurrian, ezin esan legui, ce ezainac cirian. Ume condua nintzan, baina ondo daucat goguan, noc cer esan evan, ta cer eguin evan, ta celan guztiaac olgheetan cirian. Ez dira bada predicadoreen pulpitoco esanagaz inocenteen vegijac arguituten; ez bada ceubeen echeetaco verba, ta

eguite deungueequin. Biguiriaren dem-
 poria da gava. Gavaz juan , gavaz
 ibili, ta gavaz etorri. Emacume ez-
 conduric inos bere ez , edo chito ne-
 quez. Guizon ezconduric bere ez,
 berdescaren batzuc ezpada. Mutilac,
 eta nescaac dira , illuna baino beste
 restiguric ezdaunqueela , cein , baino,
 cein nasaijago , to lotsa galducuago,
 Biguiria eguiten daveenac. Biguiraan
 eguiten dira olgueeta modu asco dant-
 ziaz , ta pandanguaz ostian. Oneen
 icenac ondo daquijeez baseerritarrac,
 nic esan bagaric bere. Baina guztiac
 dira desonestubac , ta chito ezainac.

Biguiria gaiti esaten da bada: I.
 Bere echian Biguiria eguiten inori
 isteen deutsanac , eguiten davela pe-
 catu mortala, echian lecu emon deut-
 seelaco, II. Besteen pecatubac bere

eheco Burubaren conciençijara dua-
 zala. III. Biguiraan alan danzan,
 pandangan, ta asmo loijeetan da-
 biltzanac, eguiten daveela pecatu mor-
 tala. Ataraco gauzaac entzuteco, i-
 custeco, eguiteco.....ocasinoe agui-
 rian, ta jaquinian eureen guraz sar-
 tuten dirialaco. Ta ezda asco esatia:
 guedil nenguan lecuti artuta, dant-
 zara biguiraan eruan nindubeen, e-
 macume ascoc esan oidaveen leguez,
 eureen burubac garbituteco. Lotsa
 guichico mutil, edo guizon batec a-
 tera legui, colpez artuta, dantzara,
 edo pandangora biguiraan, bere le-
 cuban gueldi daguan emacumia, edo
 nescatillia. Baina, gura badau, laster
 librauco da naaste atati. Bada derri-
 gorrian, ta berac nai ezdayela, ez
 dantzan, ta ez pandangan eguingo

dau inoc agaz. Onaco achaquijsaac ez-
 deutzaz inos sinistuten emacumiari,
 juicijua daucanac. Eurac naidaveela-
 co, dira eureen dantzaac, ta peca-
 tubac. ¿Ce guichi eguingo leuqueen
 alaco nescaac dantzan.....Morrosco ba-
 tegaz ? ¿Cegaiti ? Morrosacuagaz ol-
 gau gutá ezdaveelaco. Nai ezbalebee,
 bestec bere eraguingo ez leusquijue.
 IV. Alan Biguiraco olgueeta desones-
 tuban daviltzanac, inoc absolvidu e-
 zin leguiz, eguinac garbatu, ta ez
 eguiteco asmua, edo proposituba artu
 artian. Ta ain guichi, bere echian bi-
 guiria eguiten davena.

Ezpatetara, gorubetara, edo beste
 gau biar batera juatia, ta an, esan-
 dan moduban, biguiraan ibiltia, gau-
 za bi dira. Bata emacume, ta nes-
 catilla ondrau ascoc eguiten davec,

bestia eguin bagaric. Ascoc auzo craco artu emonai cobru emoten deutsee, biguiraco naaste loiric eureen echeetan eguiten ichi bagaric; ta inoren echera duazanian eguin bagaric. Bestiac bere eguin leguijee, nai izan ezquero.

§. III.

¿ Saraubac cer dirian ?

Sarauba, esatenda emen, dala, andi eche baten guizon, eta emacume naaste gavaz eguiten daveen dantzia, ta olgуетia, echeco, ta campoco, euretarico edocein barruban sartuten diriala. Onetarico saraubac, eta Biguiraac alcarren lagunac dira. Biguirara

auzo eracuac duazan leguez; sarau-
 ra bere auzo eracuac duaz. Bigui-
 ria gavaz eguiten dan leguez, sa-
 rauba bere bai. Biguirara gaztiac
 duazan leguez gueiljeenian; Sarauba
 bere bai. Nequezarijeen sarauba da
 Biguiria. Ta andiquijeen Biguiria da
 Sarauba. Icenac mudeetan dira. Ol-
 gueetia, ta desonestidadia bijeetan
 davil airian. Ezdago Jaungoicuaren
 aurrian Donic, ez Doinaric, ez bada
 eguite onac, edo chaarrac. Baseerrico
 mutilac, eta nescaac eche baten sar-
 tuta, gavaz olgueeta loijeetan ibil-
 tia pecatu bada; andi echeetaco Jau-
 nac, eta Seinorac, Zaldunac, eta
 Damaac gavian alcarregana batuta,
 dantza, ta olgueeta nasaijeetan naas-
 te ibiltia bere, pecatu da. Itanduco
 baleustee: ¿cein dirian chaarrago, Bi-

guiria , ala Sarauba ? Esango ne-
 que : Biguiria zatarrago , ta itchusi-
 jago ; Baina sarauba chaarrago , ta
 gachtsubago , edo malecijotsubago. Bi-
 guiraan colpe baten emoten jacue ve-
 guijai , ta belaarriai castidadiaren
 contraco lotsaari andijagua: Baina sa-
 rauban emoten jacue araguijari , ta
 luxurijari su gorijagua. Bijeetan: bai
 biguiraan , ta bai sarauban dauca lu-
 xurijac mai presta janari ugarijagaz.
 Baina sarauban obeto guisauba , ta
 gozuagua. Ta au errazoe asco gaiti.

I. Sarauco gentiaren jantzi ar-
 matuba gaiti. Bada gente apainduba,
 ta ondo baino obeto apainduba jua-
 tenda andiquijeen Biguirara. Ezdinot
 ecer , araco bularrac , idunac , ta be-
 suac aguirijan , edo guztiz aguirijan
 baino , araguijaren sugarrijago , An-

diquijeen Biguirara daruezan andra,
 edo nesca loijac gaiti. Ezbada dinot,
 Caballero, edo Zaldun, Señora, edo
 Dama, dana dala, juaten dala, ondo
 apainduta Biguirara. II. Andiquijeen
 aziera biguna, ta leuna gaiti. III. Eu
 reen malecija aurreratuba, ta gache-
 raco jaquiturija goixtarra gaiti. IV.
 Eureen gorputz atseenac, ta guichi
 domaubaac gaiti. V. Eureen Biguiree-
 taco musica, ta canta indecente, ta
 odolberozailiac gaiti, ceintzuc dirian
 luxurijaren azoguia, ta araguijaren
 sugarria. Saraubari darraicozan con-
 decinoe onec, airian darabilee ol-
 gueeta galdu areetan luxurijaren su-
 ba, ta desonestidadia. Ta oraïndino
 gueijago, Tertulianoc dinuan leguez (1),

(1) *Apolog.* c. 16.

eureen Saraubetaco luxurija inos oz-
tu ezdaquijuen , neguban bere jant-
zita euquiten ditubee Andiquijac eu-
reen Biguira, edo Saraulecubac. Bada,
baseerrijetaco Biguiraac badira pe-
catu mortalecuac, esandirian errazo-
iac gaiti, Andieheetaco Saraubac ma-
lecija gueijago, luxurija sutsubago, ta
pecatu gueijago danqueenac , dira
Alan; pecatu mortala da, esandan
leguez, Sarauba eguiteco, salia, edo
echia gentiari emotia. Pecatu morta-
leraco vidia inori emoten jacolaco.
Pecatu mortaleco ocasinoe urrecua da
alaco sarauco dantza nastia, ta ol-
gueeta indecentia. Baita, bere naiz
alaco dantza naastau loijan ibiltia
bere. Ta, eguina garbatuta, osteria
ez eguiteco, asmua artu artian, ez
Caballeruac, ez Seinoraac, ez Zal-

dunac, ez Damaac ezdagoz prest com-
peseetaco; ezin inoc absolvidu leguiz.
Iracurri bedi, erraza da ta, leen
izentau dan Aita Cadizen carta jui-
cijozcua. Noverac obeto ezbadaqui,
an icusico dau: cer dirian Saraubac,
ta Saraudunac.

Emeti ateraten dan contuba, da,
plazaco naasteco, Erromedijetaco, Bi-
guireetaco, ta saraubeetaco, esan di-
rian, dantzai jarraitutia, pecatu mor-
tala, edo illgarrija dala. Onen erra-
zoia da, esan dirian olgucetaac, pe-
catu mortaleco ocasio urrecuac iza-
tia. Plazaco, errromedijaco, biguira-
co, ta sarauco dantzaan, guizon, ta
emacume naaste eguiten danian, beti
dagoz verba loijac, escuca desones-
tubac, eguitade torpiac, menio lot-
sarizuac, ta luxurijaren azalqueria e-

zainac. Onaco Eleisa Ama Santiac
 pecatu mortaltzat eracusita daucazan
 gauza desonestubac, edo castidadia-
 ren contracuac, esan, entzun, icusi,
 ta, edo noberari, edo albocuari, nai-
 davela, edo nai ezdavela, eguiten
 sentidu bagaric, ez da olgueeta im-
 pernucio areetati echian sartuten inor
 amafreti irutan: Begaz Plazaco, er-
 romedijaco, biguiraco, ta Sarauco
 dantza naastaubac, castidadiaren con-
 traco pecatu mortala dirian gauza
 desonestubac, esateco, entzuteco, ta
 sentiduteco ocasinoe urrecuac dira.
 Pecatu mortalaren beian eragotzita
 dagozan castidadiaren contraco gau-
 zaac, esateco, edo eguiteco, edo
 entzuteco, edo eraguiteco ocasinoe
 urrecora bere guraz juatia, olguee-
 tia gaiti, ta gorputzari gusto emo-

tia gaiti beste premina, edo necesidade andiren bat bagaric; beti da pecatu mortala. Begaz esandan dantza lei, ta naastaubetare, premina andi bat bagaric eureen gustoz olgueetia gaiti duazanac, eguiten davee pecatu mortala. Bitati bat. Edo esan: noberaren naizco, ta vorondatezco escuca, mosuca, oratute, ta verba desonestubac mutil, ta nesca, zaar, ta gazteen artian egultia, edo eguiten istia, ezdala pecatu mortala. Edo autortu; icentau dirian olgueeta desonestubeetara bere guraz premina bagaric juatia, pecatu mortala dala. Leleengua esaten ezda cristinauric azartuten. Bada sinistu bigarrena. Ta euqui plazaco, Erromedijaco, Biguiraco, ta Sarauco dantza desonestu orreec pecatu mortaltzat, edo pecatu

mortaleco ocasionoe urrecotzat.

Esandan ibilteetara, olgueetia gaiti, gorputzari gusto emotia gaiti, duazanac, nai davee pecatuco ocasionoe urrecua: Pecatuco ocasionoe urrecua nai davenac, nai dau pecatuco peligruba: Pecatuco peligruba nai davenac, nai dau pecatuba: Pecatuba nai davenac, ez dauca pecatubaren gorrotoric, ez damuric: Pecatubaren gorrotoric, eta damuric ezdaucana, inoc pecatuti absolvidu, edo librau ezin legui. Begaz esandan plazaco, erromedijaco, biguiraco, ta sarauco dantzeetara, ta olgueeta loijetara eureen gustoz, ibiltia gaiti, olgueetia gaiti, ta gorputzari gusto emotia gaiti, jaquinaz duazanac, leen juana garbatu, ta ostera ez juateco verbia emon artian, inoc pecatuti

ascatu, edo absolvidu ezin leguiz.

Zurtu, compesore jaunac, ta contu, ceubeen arimac, ta dantzarijennac impernura eruan ezdaguizuzan. Errazoe onec, ustedot, ezdauca uts uneric Evangelijo Santuco eracutsijan. Esan dot leen: *amarreti iru bidar* ezdiriala echian sartuten, pecatu mortala dan gauza ezainen bat irago bagaric, ene errazoia proveetaco, asco dalaco. Baina oidanez, ta izan leitequianez, (itsubac, ta gorrac ezbadira) juaten dirian baco-chian, ez bein, ta birritan, ezbada zortzi, edo amar-bidar bere jazoten jacuez, esan dirian desonestidadiac, ta pecatubac. Ta au eurac autor davee, juicijo onera elduten dirianian, edo Jaungoicuac vijotzian icututen deutseenian, ondo compeseetaco.

Errazoe onen errespuestaric ezin topau izan dot nic, neure concien- cijaren deijac ixilduteco, sarti gura izan arren. Icusidot, eldunasan Eus- cal errijeetan, ta ez guichitan, gogo bat, nasaitasun bat, ta ezdaquit ce- laco empeinu bat, esan dirian ol- gueeta lotsarizcuetan, ta pecatuz- cuetan, cristinaubac piesta eguneetan, ta gauric gueijeenan ibilteco, ta da- viltzala chito ezain. Neure estaduba- ren cer eguin nausi-bategaz aaztu ba- garic, ezin apartau izan nas, compe- sinoe asco entzuteti. Emen zan nire lana, ta conciençia isildu ezina. Nai neuquian, ta ascotan, (ta dinot ceruba- ren aurrian) dantza-zaliac absolvidutia, ostera ez eguiteco verbia escatu, edo emon eraguin bagaric. Asi nintzan, dantza zaliac esaminectan, baita E-

leisiaren Eracuslaac, dantceen gainian cer dinuen iracurten bere. Ta ceinbat gueijago iracurrijago, ta ceinbat gueijago esaminaubago condecinoe, ta edade guztietaco persona dantzazaliac; aibat topau dot ezainago, itchusijago, ta desonestubago dala, liburubac esaten daveena baino, naasteco dantzetan eguiten dana. Sinistuten dot, olgueeta madaricatu orreequin daucala satanasac itsututa Euscalerrietaco genteric gueijeena. Sinistuten dot, Erri oneetan condeneetan dirianeetati, gueijeenac condeneetan diriala, olgueeta pecatuzco orreec diriala medijo.

Cerbait gaiti eracutsi even Alexandro Alex, jaquitun andijac, ta Guilermo Rodonacuac, (ta dacar-

reez San Carlos Milanguac (1), La-
 metec (2), ta beste ascoc) batac e-
 macumia, ta bestiac guizonezcua e-
 xemplutzat artuta, dotrina bat, dant-
 za zale gustiac goguan euqui dai-
 queena, eureen arimai ondo gura
 badentsee. Itandu jacuen jaquitun an-
 di arei: $\frac{1}{2}$ ia emacume bat, edo gui-
 zonezco bat goguaz contrara, juan
 baino, ez juan naijago leuquiala, gu-
 rasuac, edo errespetozco personaren
 batec erregututen deutsalaco, nos, edo
 noscoren baten, banacaren baten
 maasteco dantzara juaten danac, ta
 dantzaan aibat onestidaderic oneena-

(1) *Opusc. de Choreis c. 16.* (2) *Dicc.
 u. Chor. cas. unico.*

gaz davilenac, eguiten daven pecatu
 mortala, ala veniala? Au itandu ja-
 cuen jaquitun Andi arei. Ta erant-
 zun eveen: Ez ziriala euras azartu-
 ten erabaguiten, ez pecatu mortala
 eguiten eveela; ta ezda eguiten ez
 eveela bere. Descuidoco baten baino
 ezdalaco, dantziari gorroto deutsalā,
 ta goguz contrara dalaco, ta aim-
 bat moduric oneenagaz ibili dalaco,
 esan legui, dinuee, ezdavela pecatu
 mortalic eguin alan naasteco dantzara
 juan dan guizonac, edo emacumiac.
*Baina besteequin naasteco dantzaan sar-
 tu dalaco, ocarinoian bere buruba imi-
 ni davelaco, besteen dantzia bera sar-
 tubagaz ontzat emondavelaco, ta bera
 dala medijo, bestiac pecatu eguin eu-
 queelaco, ez dot pecatu mortaleti li-
 breetan alaco emacumia, dino Alexandro*

Alexec. Ta ezda guizona bere, dino
Guillermo Rodonacuac.

Nequezco baten, edo nosic beinaco descuidoren baten (*raro*) goguaz contrara edocein naasteco dantzatan sartuta, aibat moduric oneenagaz ibilidan guizona, nai emacumia, libreetan ezbadavee pecatu mortaleti, Icentau dirian Eracusla pamaubac, ta beste ascoc: ¿Celan librauco ditubee, plazaco, erromedijaco, biguiraco, ta sarauco dantza desonestura eureen guraz, poz arren armatuta, aguineetati ura darijuela, duazan guizonac, eta emacumiac? ¿Mutilac, eta Nescaac? Ecelan bere ez. Inundi bere ez. Inoc bere ez. Dantza areec, ta olgueeta areec cer dirian daquijanec, inos bere ez.

Ezda naasteco dantza areetan pe-

catu bat bacarric eguiten. Ezbada ascò
 escandaluco malecijagaz. Erijotzaco
 ordu artian ezdozu jaquingo, zu i-
 bili zarian dantza, ta piesta orreetan,
 zu zariala medijo, bestiac, ceimbat
 pecatu mortal eguin ditubeen, zuc
 igarri ez arren, ta aintzat euqui ez
 arren. ¿Cer desiau dozu ceuc? ¿Cer
 pensau dozu? ¿Cer amau dozu? ¿Ce-
 gaz vijotza poztuta, barre eguinda,
 gozatu dozu? ¿Cer consentidu dozu,
 ta eguindozu sarritan dantza, ta ol-
 gueeta galdu orreetan, bestiai ent-
 zunda, ta icusita? ¿Esan deutseezu
 bestiai, ceimbat pensamentu, gurari,
 ta desio pecatuzcori lecu emon deut-
 sazun vijotzian, inoren eguinac icu-
 sita, ta esanac entzunda? ¿Contee-
 tan deutzazuz inori, dantza orreetan,
 biguira orreetan, Sarau orreetan.....

eraguin deusubeezan pecatubac? Bada zu zariala medijo, bestiac eguin ditubeenac bere, zuc ezdituzu jaquingo erijotzaco ordu artian. Orduban bai. Orduban jaquingo dozu, ciambat pecatu, ta ceintzuc eguin citubeen piesta, erromedija, biguira, ta sarau orreetan, zuri icusita, zuri entzunda, zuc ataraco vidia, ta escandaluba emonda. Orduban, erijotza erremedijo bagacuan jaquingo dozu, ceimbat arima diabrubaren sareperatu dituzun ceure dantza loijeetaco ibiltiagaz. Auda; zuc dantzara juanda, emondozun escandaluba. Onan galdu dituzu laguneen arimac. Au daquizula juan zara. Premina bagaric juan zara. Olgueetia gaiti, ta ceure gorputzari gusto emotia gaiti, juan zara. Bada besteen pecatubetan bere parte za-

ra. Au gaiti beste bagaric, dino San Carlos, Milango Obispo Juanac (1) Santo Tomas, ta beste Eracuslaquin, pecatu mortala eguiten daveela, alaco dantceetara duazanac. Esan daigun bada ostera bere Santu Andijagaz beragaz: *Exgaizala inoc euqui estuzat, olguesta madaricatu orreec pecatu mortalecotzat condeneetan ditugunian.* edo *Benedicto XiV: Pecatuba, libertadia, ta nasaitasuna nai daveen desdichaubac verba eguiten daveela, naasteco dantceen pavore.* Ta icusi daigun, ce indar dauqueen dantza zaleen urteneraac, edo argumetubac.

(1) *Ubi supra c. 7.*

V. CAPITULUBA.

Dantceen pavoreco errazoiac, ta erantzunac.

§. I. Dantzaac ain deungaac balira, quendu eguingo litzaatequez.

§. II. Santo Tomasec dino: Dantzan eguitia ezdala pecatu.

§. III. San Francisco Salesec Philoteari ez eutsan guztiz eragotzi dantzan eguitia.

§. IV. Abadiac, ta Prailiac bere juaten dira piesteetara, ta Saraubetan dantzan bere eguiton davee butzuc. Ain chaarrac balira, ez leuquee eguingo.

§. V. Piestetara, ta dantceetara juan arren, ez dot nic peccaturic eguiten.

§. VI. Dantceetan ez, ece Eleisaan bere pecatu eguin legui, nai davenac. Ara bere ez juan.

§. VII. Gaztiac cetan, edo atan olgau biar davee.

§. VIII. Obada alcarregaz plazaan, edo biguiraan, edo Sarauban olgucetia, ezcutubeetan gauza chaarraguac eguitia baino.

§. I.

Dantzaac ain deungaac balira, quenda eguingo litzatequez.

Ezda heregeric aguertu mundura, egujaren coloriagaz bere guzurrac jantzita, inocente ez jaquin asco engaineetaco, asmua artu ez dave-

nic. Beste aibeste jazoten da cris-
 tinaubeen arteco ecandu pecatuzco,
 ta oitura galdu ascogaz. Ta au be-
 rau, orain aita dogun sailaren gai-
 nian. Asco dagoz munduban, dant-
 ceetaco nasaitasuna, libertadia, ta lu-
 xurija zaitu, ta jaso gura daveenac,
 diabrubeen irabatzija guichitu ez de-
 din. Au jadijsteco, guzurrai emoren
 deutsee eguijaren coloria. Burla egui-
 ten deutsee pulpitoco Evengelijoco
 esanai. Trateetan ditubee simpletzat
 Compesoreric eldubeenac, ta erra-
 zoezcuenac. Conteetan ditubee cho-
 chaquerijazat pecatu mortal aguirijac.
 Pinteeetan ditubee milla guzur, ta
 ipoin naastaugaz, Santubac, ta Santaac
 icentauta, castidadia aaztu eraguiten da-
 veen, ta pecatuz josita dagotzan, olgüeta
 zorigaistocuac, biarrecuac, inocentiac,

ta onac balira leguez. Ta engainee-
tan davee, oneraco baino, gacheraco
prestaago daguan, gente guichi jaquin
guztia condeneetaco bidera. Oneec
badira Peluca dunac, edo Coroe
dunac. ¡Oh! Ce predicadoriac dia-
brubarentzat. Ezdira eureen sermoiac
irabatzi guichigaz gueratuco. Ara e-
men aitatuta, ecandu, ta oitura gal-
du asco beti oinian euquiteco sus-
traija. *Qui habet aures audiendi, audiat.*
Emen imini ditudan, ta esaminau
gura ditudan dantza zaleen argumen-
tubac, neuri ascotan, ta chito sarri-
tan guizonac, eta emacumiac, zaarrac,
eta gaztiac, ta areetati asco, salbee-
taco duina dotrina ezdaquijenac, com-
pesonarijuan iminijac dira. Oneetati
leleengo argumentuba, edo urten eria-
da, esatia;

Dantzaac ain deungaac balira, quendu eguingo lituqueez guztiz: Ezdira guztiz quenduten: Begaz ezdira deungaac, edo pecatuzcuac.

Esandan baisen pecatuzcuac izan arren, ez dira quenduten. Ta echuria daucanez, guztiz quenduco bere ezdira.

Au obeto aituteco, gogoratu biar-dogu naasteco dantceen asi erla, ta celan cristinau errijeetara etorri zirian. San Ciprianoc (1), ta San Isidoroc (2) esaten davee: Guizonac, eta emacumiac engaineetaco, bere sarian sartuteco, ta impernura eruateco, de-

(1) *In Epist. ad Donat.* (2) *Origin. l. 18. cap. 50.*

moninuac asmau citubala dantzaac. San Ambrosioci dino (1): Munduco jaquitunen erichijan ordiquerijac, ta zoraquerijac ecarri ditubala dantzaac. Beste batzuc (2) seinalleetan deutsee dantzai erne lecuba. Ta esaten davee: Danen tribu, edo Castati datozala dantzaac. Oneec dinue: Danen castucuc ziriala, araco, urragorizco idiscua emacumeen cirzilubaquin eguinda, Israeltarrai mendijan Jaungoictzat adorau eraguin eutseenac; ta Jaungoico eguijazcua ucatuta, dantzan eraguin eutseenac. Dan gaiti Espiritu Santubac esanda, dauca: Suguia leguez,

(1) *Lib. 3. de Virg.* (4) *Marchant. Ort. Past. l. 3. Trat. 3. Lect. 10.*

edo sierpia leguez izango dala bere castia. *Fiat Dan, sicut colober in via, et sicut cerastes in semita.* Danen casta galdubari ezarri eutsan Jaungoicuac maldecinoia ; Suguiac leguez, edo sierpiac leguez, pausu eguiteco, ta ibilteco. Bada munduben bada guiza castaric, suguia leguez davilenic, dantzaarijac dira. Dantzaarijac daviltz, suguia leguez, edo sierpia leguez, giraca, ta oquerca, buru zitala (Aurescuduna) an sartu, ta emen atera, batian ezcurau, ta bestian aguertu, ain laster onduan, cein guerrijan daravilela. Dantziaren giraac bere guztiaac dira ezquerreraacuac, ceindan, pausu eguiteco, ta ibilteco, alde madaricatuba Escritura Sagraduban. Danen casta gaistoti datorrelaco, emoten jaco dantziari oneetaco ver-

beta ascotan bere erico icena. Bada Eusqueeraz, Erdeeraz, Prances, Italiano, Teutonico, ta beste ascotan; dinueenez, *dantzia*, *dantza*, *danse*, *danser*..... esaten jaco olgueeta indecente ari. Nai dala Danen casta gal-duba, nai dala demoninua, nai dala ordiquerija, nai dala zoraquerija, dantzaac asmau ditubana, Guraso ondraubac dagqueez dantzarijac.

¿Baina celan etorri dira cristinau errijeetara dantza madaricatu orreec?
 ¿Celan? Etorri cirian bada Gentileetati cristinaubeetara. Ta guero gurasuetati umeetara. Gauza jaquina da, gentilac edocean izate arruten eveena Jaungoicotzat. Ta emoten eutseezan Jaungoico paltsuai eureen icenac. Jaungoico paltso areec ondreeraco, eguiten zitubeen eureen egunetan piestaac,

dantzaac , ta beste olgueeta itchusi
 lotsarizcuac , Jaungoicuaren Ciuda-
 deco Liburuban San Agustinec di-
 nuan leguez. Onec dira , araco ar-
 daozco, odolezco , ta luxuriya utsez-
 co gentilen olgueeta loijac , ta guiza-
 tasunaren desondragartijac , zeintzu-
 betan guizonac , piestia eguiteco, pe-
 lietan cirian Artzaquin , Otsoaquin,
 ta Tigreequin , alcar ill artian.

Apostolu Santubac Evangelijua pre-
 diqueetara zabaldu cirianian, Israael-
 go , ta Judeaco Erreinu chiqui bijac
 ichita, beste mundu guztia zan gen-
 tileena. Olgueeta odoltsubaquin , lu-
 xurijotsubaquin , ta ardaotsubaquin
 Jaungoico paltso asco, Marte, Jupi-
 ter , Baco, Venus , ta beste milla
 gauza loi Jaungoicotzat adoreetan ci-
 tubeenera. Marte guerraguina ondree-

taco: guizonac pelietan cirian alcaz
 ill artian ezpataca alcarregaz; edo ot-
 suaquin; ta artzaquin; batzubac ill
 artian. Baco ardao guina ondreeta-
 co: guizonac; eta emacumiac maats
 mordotz; ta pampanuz jantzita, or-
 dituta ibilten cirian dantzan naaste
 plazaric plaza, caleric cale. Venus
 loija ondreetaco: Guizon, ta emacume
 ordituta; biloxic ibilten cirian naas-
 te, guztien aguirijan dantzan, ta
 edoecin gauza loi eguiten. Ta onan
 beste Jaungoico paltso eguneetan. Au-
 zan gentileen sinistutia, ta erligino-
 ia. Onan topau even Apostolu San-
 tubac munduba.

Apostolubac; gentil asco viurtu,
 edo écarri arren Evangelijoco sinis-
 tute, ta legue garbira, ta zucenera,
 gueratuten cirian cristinau barrijac

getileen artian. Esateco moduban: Erri-
 baten beegozan berreun, edo irureun
 cristsnau barri; beste bost eun, edo
 seireun gentilac cirian. Kvangeliyo San-
 tura viurtu ez cirianac. Ereen Jaun-
 goico paltso eguneetan, leenago le-
 guez, olgueeta ardaotsubac, loijac,
 ta odoltsubac euqueezanac. Au era-
 custen deuscubee mundu guztico ja-
 zuac. Ta au berau iracurten dogu
 gueure Espafiacuetan. Kvangeliyo San-
 tubac, ta Eleisa Ama Santiaren Or-
 denaac eragozten cutseen cristinau bar-
 rijai, gentileen diversinoetara juatia.
 Ta aguindu eutseen devocinoe Santu
 bategaz, ta espiritu egijazcuagaz on-
 drau eguijeezala Jesucristo, gueure
 Jaunaren, Ama Virgina guztiz San-
 tiaren, Apostolu Santubeen, ta Mar-
 tirijeen egunac, Cerubari gracijac e-

monagaz, ta caridadezco, ta onesti-
 dadezco, alegrija santa bategaz, gen-
 tileen itsutasuneetati, ta pecatubee-
 tati Jesucristoc librau zitubaco. Au
 onan Eleisiac aguinduta, egon arren;
 Cristinau barri guztiac ez cirian San-
 tubac. Gusteetan jacuezan sabelaren,
 ta araguijaren eraco olgueetac. Ta i-
 custeen citubeen leguez Cristinau-
 barriac, eureen senidiac, auzuac, ta
 erritar gentilac Jaungoico paltso e-
 gunectan olgueetan nasai, eurac be-
 re asi cirian, euren santu eguneetan
 Eleisaan Santubac ondrauta, Eleisa-
 cua eguinda guero, plazaan gentileen
 olgueetac eguiten. Onaco gueure san-
 tu egunetaco olgueetac, gurasuetati
 umectara, guiza alderic guiza aldira
 eldu dira gueure demporaraguino.
 Ara emen gueure errijectaco zece-

neen, ezpata dantzéen, desapijotco burruqueen, maquilaqueen, ezpataqueen, comedijeen, dantzeen, ta convidau teguijeen sartu eria, edo etorri eria cristandadera.

Au gaiti esaten deutsee Eleisiaren Gurasuac verbaoro gueure Errijeetaco Cecenai, dantzai, ta comedijai: Gentilidadiaren zatijac, reliquijac, edo ondoquinac, *Idolatrijac*, Jaungoico-ucazalliac. Guerra guinac bere gueitu ditubee Comedijac, dantzaac, ta olgueeta peratuzenac. Soldau aldraac sartuten cirian ezpata odoltsubaquin errijeetan, ta cirian leguez, gueijeenac gente guztiz nasaija, eureen gusto guztiac escatuten citubcen gau, ta egun. Areetati nuijeen eveenazan Comedija, Sarauba, naasteco dantzia, ceindan luxurijaren Ama. Onan

etorri da, ta zabaldu da cristinau erri-
jectan, diabrubac gentileen artian e-
rein euan azi impamiaren prutu ma-
daricatuba dantza desonestu orreetan.

Icusi ezquero, ce asi era ondrau-
ba dauqueen naasteco dantzaac, ta
celan zabaldu dirian cristandadian,
esan biar da: ¿Cegaiti quenduten ez-
dirian? Esaten da bada: I. Eleisia-
ren batzarrac, Eracusia Santubac, ta
Cristandadeco Erregue Jaun ascoren
(baita Gentileenac bere batzuc) or-
denaac, eguin daveela aleguina, er-
rijeetati dantza galdubac quenduteco.
Iracurri bediz San Carlos, Milango
Obispo Jauna, Francisco Geneto,
Obispo Jauna, ta beste, casic edo-
cein penseeta oneco Eracusia, ta
eurac esango davee: ceimbat aleguin
eguindan guiza aldi guztietan, dant-

za naastaubac condeneetaco. II. Ez Obispoc, ez Curac, ez Erreguec, ez Juecec ez deutsa inori aguinduten, ez piestara Juateco, ez naasteco dantzazan sartuteco. Ez da inor carcelara eruaten, ez multetari, dantzan eguin ezdavelaco. Eleisiaren Burubac, ta Erregue Jaunac asco estimauc leuquec, cristinaubac Jaungoicuaren vildur santuba gaiti, ta egun aretaco castu alperricacuac gaiti, dantza orreetati, ta arimac galduteco piesta orreetati alde eguitia. III. Erregue Jaunac, ta Legueguinac ichi leguijue errietaco gentiari, piestaac, ta dantzaac eguiten, pecatu diriana, eurac jaquin arren, eurac peaturic eguin bagaric, dino Santo Tomasec (1). Gauza

(1) *De Regim. Princip. l. 4. c. 12.*

bat da, pecatu eguiteco aguindutia; ta beste bat da, guztia erremedijau, ezin danian, pecatu eguiten istia. Pecatu eguiteco aguindutia, guztientzat, ta beti da pecatu. Pecatu eguiten istia, gueijago ezin danian, ezda pecatu. Munducuac ezin erremedijau leguijeez pecatu guztia. Orregaiti Erregue Jaunac, ta Legueguinac, daquijeela, pecatu ascori jazoten isteen deutsee (1).

Moisec emon eutseen libertadia Judegubai, leleengo emaztiari ichita, beste bategaz ezconduteco (2). Baita campotarrai logrerijan aurriz cerbait

(1) *D. Tom. 22. Q. 78. A. 1.* (2) *Deutor. 24.*

presteetaco bere (1). Legueguinac par-
 catu leguijee , emacume galdubac eu-
 rreen tratu chaarrian vitzi izateco eche
 jaquina , ta aguirija (2). Baita ce-
 medijac eguiteco licencia emon bere,
 opicijo impamia , ta pecatuzcua izan
 arren (3). Alaco gauzaac pecatu di-
 riana jaquin arren , jazoten isteen
 deutsee Legueguinac , eurac pecatu
 eguin bagaric. Baquijee cristandadeo
 Aguintari Jaunac , lecuban lecuban
 dagozana nasaijac, Jaungoicuaren bil-
 dur bagacuac, Ceruba galdubac, edo

(1) *Ibid.* 23. (2) *D. Tom.* 22. q.
 10. a. 11. (3) *Decr. Phil. V. Ar-*
viol. Estragos de la lujuria.

irabatziac penaric emoten ez deut-
seenac, odolaren, ta argujaren artian
loituta vitzi gura daveenac; ta asco
izan arren ceruraco deitubac, guichi-
izango diriala ceruracuac.

Au berau jazoten da bada gueu-
re errijeetaco piesta, ta dantza naas-
taubaquin. Ezdira quenduten: ta ez-
dira obaago, quenduten ezdirialaco.
Ezpabere, esan eguidazu: ¿Noc guz-
tiz quendu leguiz, edo quenduco ditu
gueure placeetaco dantza lotsagarri-
jac? ¿Edo noc dauca obligacinoia
quenduteco, ain chaarrac izan arren?
Obispo Jaunac, Cura Jaunac, Pre-
dicadoriac, ta Compesoriac, ascoc a-
leguina eguindavee, ta eguiten da-
vee quenduteco, baina ezin quendu
ditubee. Erregue Jaunac, ta Legue-
guinac eracutsi davee eureen voron-

datia (1) ; ta gueijago cereguin ez-
 dauquee , Santo Tomasegaz esan di-
 rian errazoiac gaiti. Urijetaco Alcate
 Jaunac , ta Errijetaco Piel Jaunac
 nai balebee bere , quendu ezin le-
 guijeez , Urijac, edo errijac nai ez-
 davela , sarritan icusidogun leguez.
 ¿Noc ditu bada guztiz quendutecuac?
 ¿Nai dozu , Jaungoicua etorri da-
 quizun dantza zale bacochari esatera:
dantza orreec pecatuzcuac diriala, ta
 ez juateco? ¿Edo naidozu , Cerubac
 gorroto deutseen seinale batzuc emon
 daguizuzan? Iracurri eguizuz bada
 Benedicto XIV. Marcancio , Seineri,
 Looner , Valero , ta beste edocein

(1) Pontas. V. Saltatio.

Eracusla, dantceen gainian pusca bat
 sustraiz verba eguiten davecnac. A-
 reetan icusico dozu, ceimbat casti-
 gunicaragarii eguin dituban Cerubac
 guiza aldi ascotan, ta casic Erreinu
 guztietan, pecatuzco dantza, ta ol-
 gueeta madaricatu orretati cristinau-
 bac aparteetaco. ¿Ta quendu ditu guz-
 tiz? Ez por cierto. Castigubaren tru-
 moe aldija irago dedinian, nasaijac,
 ta desonestubac leengo pecatubee-
 tara.

¿Noc ditu bada guztiz quendu-
 tecuac? Ciudadiac, Urijac, eta Er-
 rijac quendu leguijez enreen luurre-
 cuac, gura balebee. Ezdau cristan-
 dadeco Legueguinec ez Uriric, ez
 Ciudaderic, ez Erriric castiguetan,
 bere luurreco dantza nastecuac quen-
 du ditubalaco. Erege batec, edo ateista

batec castigau legui, Prancesac eguin daveen leguez. Baina ez parte oneco Aguintaric. Alan, errico gentiac gura balebee, quendu leguijecz guztiz eurreen erricuac, eta luur barrucuac. Quendu biar ditubeen, edo, ez, eurrac jaquingo davee. ¿Baina nos gura izandavee Uri bateco, edo Erri bateco auzo, edo vecino guztiac, eurreen errico dantza naastaubac, eta pecatuzcuac guztiz quendutia? Auzo batzuc beti. Beste batzuc inos bere ez. Batzuc esaten badabee : ezdala eguin biar pecatuzco dantza, edo piesta nasairic; beste batzuc dinue: leen bere eguiten ciriala, ta orain bere eguin biar diriala. Jaguiten da auzi bat erricuen eurreen artian. Jua: ten dira Juez nausijagua gana, ta esaten dau ac errico baquia gaiti:

Useetan dana, eguin dedilla. Ara emen, dantza zaleen gau, ta egun piesta galduco, edo dantza nasaijeetaco, eurac esan oidaveen, libertadia, edo licencijs, Sarritan au jazo da gueure errijeetan. Ta gueratu dira dantza desonestubac leengo tercijuan, Aguintarijac erruric ezdauqueela.

Emeti ezaututen da, cegaiti quenduten ezdirian naasteco dantzaac, pecatuzcuac izan arren. Deungaac dira, ta quenduten ezdira. Ta quendu ez arren, ezda pecatu chiquijagua, daquijala, dantza areetara juatia. Quendu ezac ezditu guichituten, ez chiquituten naaste impame ataco pecatubac.

Alperric da bada esatia; *¿cetaco dantzaac guztiz quenduten ezdira, ain deungaac badira?* Ez dira quenduten,

ta echuria daucañez, quenduco bere
ez dira guztiz. Ta orregaiti bapere
obaac ezdira, Beste modu baten quen-
du leguiz guztiz. Ta chito errazto.
¿ Celan? *Juan ezagaz*, Inor juaten
ezbada, quenduta dagoz. Ascorent-
zat quenduta dagoz. Bestiac bere juan
ezagaz quendu leguijez. Ta au esa-
ten jacue cristinaubai, eguin biar
daveela, pecatu mortalaren beian,

§. II.

*II. Santo Tomasec dino: Dantzari
eguitia berez ez dala pecatu.*

Bigarren lecuban Santo Tomas,
Eleisiaren Eracusla Andia dacarree
testigutzat dantzarijac, eureen olgue-
eta nasaijac oinian equiteco. San-
tu Gloriosua aotan artuta, coipatu,

ta leundu gura lituquee dantza de-
sonestubac, leen dirian baino guei-
jago. Santo Tomasec, ta beste jui-
cijua dauqueen guztia, esaten da-
vee, dantzan eguitia berez pecatu
ezdana. ¿Ta cer dancagu onegaz?
¿Placeetaco, erromedijcetaco, bigui-
reetaco, ta Saraubeetaco dantza, leen
icentaubac pecatu ezdiriala? Au ez,
Errezago da, Ceruba luurragaz batuten,
onec bijot bat eguiten baino. San-
to Tomasec dino: (1) canta onestu-
bagaz, soinu onestubagaz, ta egui-
tade indecente bagaric, ta beste o-
nestidadia ezaindu leguijan gauza ba-
garic; persona eldubac, ta modes-

(1) *In Isai, c. 3,*

tijazcuac aparteco motivo andi bate-
 gaz, dantzan eguitia, ezdala pecatu.
 Baina sartuten bada, edo naastectan
 bada indecencijazco gauzaric danzaan,
 gauza jaquina dala, pecatu dana. Au,
 ta gueijago escatuten dau Santubac,
 dantzia pecatu ez izateco, *et si quæ
 hujus modi* esanagaz. Beguiratu be-
 quijo bada verbeeta oni, ta orraco
 placeetaco, erromedijeetaco, biguiree-
 taco, ta saraubeetaco dantza ederroi
 bere bai leleengoti azquenera. Ta be-
 tor nai davena; ya alcarregaz bat
 eguin aldaguizan, icusten. Bat eguin
 albadaiz Cristo, ta diabruba, gracia,
 ta pecatuba, gava, ta eguna, ones-
 tidadia, ta desonestidadia, castida-
 dia, ta luxuriya; Santo Tomasen esana
 bere bat eguingo dau, esan dirian
 dantceequin.

Dantzán eguitia berez pecatu ez-
da; baina eguiten dan, ta useetan-
dan moduban eguitia, pecatu mor-
taleco ocasinoe urrecua da. Orregaiti
Santo Tomasec esatendau ainbeste le-
cutan, ta beti : alaco ocasinoera
juatia pecatu dala (1). Dantzia peca-
tu eguiteco ocasinoia bada, dantzara
juatia pecatu dala.... Domeecan dant-
zan eguitia, soluan nabasen eguitia
baino, pecatu andijagua dala.....

Eguin bedi bada dantzán, eguin
biar bada. Loitu bediz gorputzac, ta
condenau bitez arimac, dantzaarijac
alan gura badavee. Baina ez bedi se-

(1) 22. q. 43. a. 1. ad 4. a. 7.
q. 122. a. 4. ad 3.....

cula hotan artu Santo Tomas, Escolle-
 leetaco Aingueruba, ta virginidadiaren
 mirarizco Ispilluba, gueure Errije-
 taco dantza nasaijac, ta desonestubac
 ontzat emoteco.

§. III.

*III. San Francisco Salesec Phi-
 loteari ez eutsan guztiz eragotzi
 dantzan eguitia.*

Irugarren lecuban dinue dantza za-
 liac; San Francisco Salesec ez eut-
 sala Philoteari guztiz eragotzi dant-
 zan eguitia. Ezin esan guinai, San-
 tubac emongo eutsala libertadia, pe-
 catu eguiteco. Begaz ezda pecatu, dant-
 zan eguitia. San Francisco Salesen eri-

éhijan. Auda, Santu andi à ganic dant-
 zaarijac ateraten daveen contuba. Ta
 onan javonau gura lituquee dantza im-
 pamiac, Santubac eracutsijac, ta ont-
 zat emonac balira leguez. Onei esa-
 ten jacue: itsututa ezbadagoz, iraturri
 daguijeela Santuba bera. Berac dino:
 »Dantzan eguitia berez pecatu ez-
 »dala.....Dantzaric oneenac bere tita
 »balijo daveela..... Eguiten dirian mo-
 »duban, gauza chaarren, ta pecatu-
 »baren entero urrecuac diriala; ta
 »orregaiti arriscu, ta peligru andicuac
 »diriala.....Dantzara duazanac alcar-
 »ren propijan vanidadez duazala. Va-
 »nidade atati urteten daveela maite-
 »querija chaarrac, ta peligruzco ca-
 »rinuac. Basoco suga, ta pristija ve-
 »nenotsubac oinduari verenua ezarten
 »deutseen leguez; dantzarijac albo-

» cuari belaarrijan esaten deutzazan ver-
 » ba desonestubac, veguiracune mai-
 » tiac, ta escucaloijac, sartuten deut-
 » seela vijotzian pecatubaren verenua.
 » ¿Noc ezdaqui, orduban vijotza pres-
 » tauta daguana, pecatuban jausteco,
 » pecatubari obeiduteco, ta verenua-
 » gaz ilteco?

» Dantzán eguizu bada guichi, ta
 » guichitan, Philotea...ta orduban ondo
 » pretauta. ¿Baina celan pretauta?
 » Modestijaz, juicijoz, ta intencinoe
 » onagaz (1).^o

Au guztiau da San Francisco Sa-
 lesena. Ta oraindino gueijago Santu
 L

(1) *Introd. á la vid dev.* p. 3.

andijac, ta garbijac dantziac gach
 eguin ezdagijon. ¿Baina cer [gueijago?
 Pensau gauza batzuc. ¿Baina cer pen-
 sau? Ara beraren verbaac: "Pensau
 »eguzu leleengo: Zu dantzan cen-
 »bizan artian, ceibat arima imper-
 »nuban erreetan egongo civian, dant-
 »zan, ta dantzia zala medijo eguin
 »zituben pecatubac gaiti. Pensau e-
 »guzu bigarrenian: Ceibat Praile,
 »ta cristinau on egozan orduban Jaun-
 »goicua alaveetan. ¡Oh, ce obeto
 »eguin daveen areec, zuc baino!
 »Pensau eguzu irugarrenian: Zuc
 »dantzan eguin dozun artian, ceim-
 »bat illda beste mundura juan di-
 »rian. Ceibat ospitaleetan padeci-
 »duren egon dirian.....¡Ah, tristiciac!
 »¿Ez zara erruquituten areequin?
 »¿Derichazu, ezdozula negar eguingo,

»areec leguez, egunen baten beste
 »batzuc dantzan daviltzarian? Pen-
 »sau eguizu laugarrenian: Jesusec,
 »Ama virginiac, Ainguerubac, ta
 »Santubac icusi zaitubeela, dantzan.
 »Duda bagaric lastima izan deutsu-
 »bee, icusita zure vijotza ain gogoz,
 »ta zur alaco zoraquerijan, ta ton-
 »taquerijan. Pensau eguizu bostgarre-
 »nian: ¡Ai nire tristia! Dantzan ibili
 »nasaneco demporia juanjat. Erijotzia
 »leen baino urrago daucat.....Bere
 »dantzara dei eguiten deust onec. Ordu-
 »co soimuba izango da nire zuzpiru-
 »ba. Ta orduco dantziaren azque-
 »neco giria vitzitzati eternidadera.
 »Onec imini deutsudaz, pensau
 »daizuzan. Baina, (Jaungoicuarren
 »vildurric badago zugar) berac ecar-
 »rico deutsuz beste pensauquizun

« batzuc atáraco (1). » Ara emen San Francisco Salesec Philoteari emon eutsan, dantzan eguiteco, licencijsa. Zoraquerijac, tontaquerijac, necedadiac, arriscu andicuac, peligrú andicuac, beti gauza chaarreracuac, vanidadezcuaac, vijotzaren verenezco illgarrijac, ta oneenac bere, bapere valijo ez daveenac, diriala dantzaac, dino Santitubac. Modestijaz, errespetoz, juicijotz, intencinoe onagaz, ta moribua-gaz guichitan, ta guichi dantzan eguiteco, esaten deutsa San Francisco Salesec Philoteari. Ta eguiten daven banacaan, esan dirian bost gauzaac, ta gueijago penseetaco, dantzeetaco

(1) *Ut supr.*

verenuac ill ezdaguijan. Au dino Santu Andijac, icentau dan capituluban, ta aren urreenguan. Ta oraindino puscabat estuchubago laugarren parteco seigarren capituluban, nun condeneetan dituban Santubac pecatuzat, emen esan dirian baino echura ari-nagoco, ta chiquijagoco paltaac bere. Eguin bequijo bada ondria Eleisia-ren Santu, ta Obispo Andijari. Ta ez bedi aotan artu, dantza pecatuz-cuac ontzat emoteco.

§. IV.

IV. Abadiac, eta Prailiac bere juaten dira piestara.... Chaarrac balira ez litzaatequez juango.

Laugarren lecuban dinue dantza-

rijac : Abadiac , eta Prailiac bere
juaten diriala dantcetara ; Saraube-
tan dantzan bere eguiten daveela
batzuc ; chaarrac balira , Sacerdote
Jaunac ez leuqueela eguingo.....

Erantzuten jacue : Abade bat,
nai Praile bat juan leitequiala (edo
juan biar davela) piesta egunian,
piesta eguiten dan lecura , edo ser-
moia eguitera , edo mecia esatera, edo
meciari lagundutera , edo beste jago-
can , biar bat eguitera. Ta , baita e-
gun atan gueratu bere estadubari
jagocan echian , ta lagunaquin. A-
bade batec , edo Praile batec pies-
ta egunian au eguiten davelaco, inor
escandalizetan bada ; Parisijuen es-
candaluba da. Ta ezdau mercedu-
ten casuric eguitia.

Ezdogu ori gaiti esaten , dinue

dantzarijac. Ezbada , Abadiac , eta Prailiac piestara juanda , gente artian sartuta , gneu leguez , oigucetan bertan , ta arutz , ta onutz icusten ditugulaco. Oni erantzuten jaco : Ezdiriala guztiac izango. Ezda guichiago , ta guichiago bere. Batzuc eguiten daveena , ezdala guztiac gaiti esanbiar. Judasec Jesus saldu evalaco , ezda esaten Apostolubac saldu eveela ; ezbada Apostolu batec saldu evala ; edo Judasec saldu evala. Bigarrenian erantzuten jacue : Abadiac , eta Prailiac bere pecatu eguin leguijeela. Abadentzat , ta Prailentzat bere baguala impernuba , guisqui eguiten badabee , ta escandaluba emoten badabee , beste edocein pecatarirentzat leguez. Abitubac soinian jancijac , ta sotania iminita , corola edeguijac sal-

vauco baguinduz, ondo guengoquez Prailioc, eta Abadioc. Baina ez. Gueure estadu santuco, ta altuco cer eguinac gordiac salvau biarco gaitu ceruco gracijagaz.

Irugarrenian erantzuten jacue: Esandirian dantzaac, ta piestac, besenzat libre balira bere, Abadentzat, ta Prailentzat pecatu diriala. Ezda errez sinistuten, Sacerdote Jau-nac, ta religiosuac, eureen estadu santubagaz aaztuta (gentiac esaten daven leguez, ta sarritan arpeguijan ezarten deutcun leguez) sarau-beetan dantzan eguiten daveela. Ta ezda, orraco, esandirian, piestetara, ta erromedijeetara juanda, guizon, ta emacumen artian, nesca, ta mutilen artian naastian sartuta, ol-gueetan ibilten diriana bere. Emen

egon leiteque engainu andija Eleiza guizonen cleitu onaren caltian. Dantza zaliac lagunac gura ditubee. Ta ceimbat estadu altubagocnac , aimbat naijago , eureen dantza loljac noc jaso euquiteco. Au galti esatendira chito guaza asco sacerdote Jaunac , ta religiosuac galti. *Auguin davena.... onan ibili dana..... an izan elzana.....* Onaco guzurrac laster sinistuten dira Eleisa guizonen contra. Ta lasterrago zabalduten dira. Norhait inos icusi badavee, gauza guichi baten descuideetan , aoric aora gueitubaz zabalduten da bertati. Ezda bada sinistuten , Abade teguija , ta Praile teguija juaten diriala piestetara , edo eguiten daveela dantzan , gentiac esan gura leusquegun moduban. Ezda guichiago bere Euscal errijetan, ez Es-

paina guztian.

¿Bada, sinistuco dau inos, Sacerdote bat, (ta oraindino ezainago Religioso bat) bere estadu altubaren, Santubaren, ta garbijaren lot-sarijan, ta ordiaco Sacramentubaren desondraan ibilico dala piestetan, ta dantzeetan? ¿Ez eguitia, eze icustia bere Eleisiac eurai pena andijaquin eragotzita daucan olgueeta impameetan? ¿Jaungoicuac bere echia zaintuteco esleidu dituban guizonac? ¿Pecatarijagaz Jaungoicuaren arteco Baqueguinac? ¿Jesus gneure Salvadore maitia, ta garbija Ceruti eratsita, egunian egunian escubetan daravileenac? Altara gainian guztioen osasuna gaiti, Aita Beticuari Bildots Garbija esquintzen deutseenac? ¿Sacerdote Jaunac? ¿Onec ibilico di-

riala , piesteetan , erromedijetan, ta saraubetan nesca artian , ta mutil artian erdi-comico eguinda olgheetan? Ezda errez sinistuten.

Baina badago Abaderic, edo Praileric , ain diabrubac itsuturic , edo ez jaquinic , esaten jaco: trago mingocha arimiari emoten deutsalala, doian bacochian. Eracuslen esanian, pecatu mortala eguiten davela, doian bachian , juatia bera gaiti, ta alaco piesta desonestuba berarjaz icustia gaiti. Naasteco dantzaac berarjaz icustia , ta arei beguira egotia bere, eragotzita dago aparteco leguiagaz, Eleisa-guizonai, pecatu mortalaren beian , dinue Eracuslac. ¿Sinistuco ete dau au alaco Eleisa-guizonac , descuiduan inor bada, onan dana? Jazo leiteque , guztiz itsututa egotia, edo

chito guichi jaquina izatia.

Bada Eleisaco Concilijo, ta Eracusla guztien dotrinia da. Eleisaren bostgarren guizaalditi asita, andi Trentoco Concilijora guino asco icenteetan ditu Benedicto XIV (1). Eleisa-guizonai naasteco dantceetara juatia, ta icustia bere, pena andijeen beian eragozten deutseenac. Eleisiaren neurgarri, edo *Canon*, ta Congregacinoe sagraducuaaren ordena asco bere icenteetan ditu Aita Santubac berac (2); ceintzubetan eragozten jacuen Eleisa-guizonai, ez bacarric alaco Iecubetan dantzan egui-

(1) *Sinod. Dioces. lib. 15. c. 10.* (2) *Instrut. 37. et 76.*

tia, ez bada baita besteén naasteco dantzia berarjaz icustia bere, pecatu mortalaren beeco agindutzat. Natal Alexandroc dino: pecatu mortala eguiten daveela Eleisa-guizonac, alaco olgüeeta naastauti apartectan ezdirianian (1). Bederatzi Concilijoren esanac imiten ditu Eracusliac berac, nun aguiridan Eleisiaren Aguiduba arguiro. San Antoninoc pecatu mortalaren beian eragozten deutseez Eleisa guizonai alaco dantzaac, dino Benedicto XIV. Baita San Carlos Milango Obispo Jaunac bere. San Francisco Salesec eragotzi eutsezan: Elei-

(1) *Teolg. Dom. et Mor. l. 2. Sacram. Ord. c. 5. Reg. 5.*

saco opicijuac ez eguitiaren beian.
 Antoinec beste aimbeste dino (1) San
 Buenabenturagaz. Santo Tomasec beste
 aimbeste dino (2). ¿Baina cetaraco
 da cassetia? Eguija topau gura da-
 venac, iracurri beguiz Benedicto XIV.
 Sinodo Diocesana, ta Instrucinojac, er-
 dera, ta latin guztien escubetan da-
 vizanac. An topauco dau, ezetara bere
 ezdala libreetan pecatu mortaleti, be-
 rarijaz piestetara, ta dantcetara ol-
 gueetara doian Abadia, ez Prailia.

Ta esaten badau inoc, leen ez
 arren, orain usetan dala. Ta ezda-

(1) Tom. 4. trat : de oblig. C. 1.
 et tom. 5. de pœnit. c. 3. a. 3. (2)
 In sai.

la pecatu Abadiac, eta Prailiac alan
 ibiltia. Trenteco Concilijuac declarauta,
 ta aguinuta dauca (1); Abadiac, eta
 Prailiac piestetara, ta dantzetara ez jua-
 teco; leenago Elisiac, ta Concilijuac a-
 giundu dituben ordenac gordetaco; ta,
 usadijuaren, edo oituriaren acháqui-
 jaz ezdaguijeela balijo legue onen contra...
 Ta Obispo Jaunai aguinuten deutsee
 Concilijuac pecatu mortalaren beian, di-
 no Benedicto XIV. castigau daguijezala,
 leguiac aguinuten daveri moduban,
 piesta, edo dantzetara juaten dirian
 Eleisa guizonac (2). Ezdago usadi-
 joric, ezdago acháquijaric, ezdago

—

(1) *Sess. 22. de Reform. c. 1.* (2) *Ins-
 trut. 37.*

urteeratic Eleisa guizonac beratijaz dantza, ta piestetara juateco. Atiac guztiac ichita dagoz. Ezdago Sino-dalic, Eleisa guizonai alaco escandaluba parcatuten deutseenic. Alan icusten dogu, gorde bere eguiten diriala legue Santu oneec Eleisa guizonen exemplu andijagaz. Descuiduan ezjaquin tristenbat nos bait descuidau bada. Orduban dantzazaliac santipicau gura lituquee eureen nasaitasunac, *Abadiac, ta Prailiac bere eguiten daveela*, esanda.

2 Ta izangoda au achequija ona dantzarijentzat, curac juateco, ta ibil-teco, oidaviltzan moduban? Ez. Alperric esango davee. Ezdeutsee baliho. Ez ditubee edertuco, ta guichituco au esanagaz eureen dantcetaco pecatu loijac. Baina gusto emon dai-

jeegun onei. Ta esandaigun, gura badabee: Abaderic, ta Praileric gueijeena juaten gariala piesteetara, erromedijeetara, saraubeetara, ta naasteco dantceetara. ¿Cer daucagu onegaz? Nic lapurretan eguiten dodalaco; bidauac, ta maldecinoiac ezarten ditudalaco; logreruba nasalaco, edo pecatuban comulgueetan nasalaco: ¿esango cenduque: gauza oneec eguitia ezdala pecatu? ¿Esango cenduque: Abadiac, eta Prailiac bere eguiten ditubeela, ta ceuc bere eguin zinaizala? Bada beste aibeste. Abadiac, ta Prailiac piesteetara, ta dantceetara juango balira bere; zubeac eguitia, esandan moduban, pecatu da. Abadeena, ta Prailleena andijagua (juaten badira); baita zubeena bere condeneetaco duina. Jazo leiteque, alaco Praileric, edo A-

baderic bada , zeubeen dantceetaco, ta
 piesteetaco pecatubeetati zubei absol-
 vidutzatco bat , edo ascatutzaco bat
 compesinoian errezto eguitia : ta, pe-
 catuco ocasinoe jaquin orretan zubei
 ibilten istia. Baita jazo leiteque, (ta
 erremedijo bagaric jazoco da, peni-
 tencia , eguijazcua eguiten ez bada)
 areec , eta zubei , compesore, ta pe-
 nitente guztioe alcarregaz impernuco
 dantzara juatia bere. Au da, alaco
 guztia Espiritu Santubac esaten deut-
 scena : *Ducunt in bonis dies suos, et*
in puncto ad inferna descendunt. Esan-
 daneti aituco dozu: ez deutsula ba-
 lijo, Abadiac eta Prailiac bere jua-
 ten diriala esanac, ceubec dantza naas-
 taubeetan ibilteco.

§. V.

V. Piesteetara, ta dantzeetara juan arren, ez dot nic pecaturic eguiten.

Bostgarren lecuban piesta zaliac, edo dantzaarijac aguertuten dira beste urtenera bategaz, ta esaten davee: *Piesteetara, ta dantzeetara juan arren, ez daveela pecaturic eguiten.* ¡Ai au gauza ederra da! ¡Dichosuac, eta zori-jonecuac alaco semiac, eta alabaac! ¡Oh, dantzariac dantza, piestariac piesta, erromedijariac erromedija, biguirariac biguira, ta sarauric sarau nesca, ta mutil, andra, ta guizon naaste gau, ta egun, oizabiltzan moduban, ibilita, pecaturic eguiten ez dozun, bedein-catuboc! ¡Lastimia, nortzue zarian

ez jaquitia ! Duda bagaric Eleisiañ
 Altareetan iminico lituque, ango leen-
 go Santubai alde eraguinda, balequi
 nortzue dirian alaco gorputzezco Ain-
 guerubac, sutan sartuta, erreetan ez-
 dirianac ; batsatzan ibilita, loituten
 ezdirianac, piquiagaz lò eguinda, garbi
 jaguiten dirianac. ; Lastimia ! Orraco
 dantzari Santu orreec, Piestazale be-
 deincatu orreec, ocasinoric sutsu-
 becnetan eureen gustoz ibilita, pe-
 caturic eguiten ezdayeen orreec, gure
 ao lousa galducuetati aibeste picaer-
 dija entzun biarra. ; Oh, ce guichi
 jaquinac cician San Anton bat, San
 Geronimo bat, San Agustin bat, Ar-
 senio bat, Paulo bat, Benito bat,
 Madalena bat, Pelagia bat, Tais bat,
 ta beste milla onaco ! Ez jaquinac,
 dinot, dantzarijen burlaz. Bada arece,

ocasinoeti igues eguinda , gorputzac
 ondo , ta sarri zurrauta, lua, ta jana,
 laburtuta , veguijac , ta sentidubac
 contu andi bategaz erabilita bere, ne-
 quez goitu zitubeen araguijaren ten-
 tacinoiac. Ta dantzarijac , ocasinoe-
 ric vitzijenian , ta sutsubeenian eu-
 reen guraz aimbat onduen apainduta,
 janda , edanda , gau , ta egun naas-
 te ibilita , ezdavee pecaturic eguiten.

¿Cetaraguino diabrubac itsutu ete
 legui cristinauba ? Esaten jacue bada
 onei : Itsututa vitzí diriala. Gorput-
 za , ta odola euquitia asco dala. A-
 danen semia , edo alabia izatia asco
 dala : alaco ocasinoian bere guraz
 sartuta, pecatu eguin bagaric ez irau-
 teco. Ta, bere naiz, premina bagaric
 ocasinoe jaquinera juatia bera, dala pe-
 catu. Baina piesta zaleen concienci-

jaac oitura chaarren tintiagaz zeta-
 catuta dagozan leguez, Sacrilegijo bat,
 adulterijo bat, edo Aitagarri, ta A-
 magari bat osotu artian, beste cas-
 tidadiaren contraco desonestidade na-
 saiia ezdauquee pecatutzat. Ta lotsa-
 rizco zatarquerija guztia eguin, ta e-
 raguinda, guero, esaten davee: ez-
 daveela, dantceetan pecaturic egui-
 ten. Onei jazoten jacue, guela estu
 baten lutzaro oian daguan gaisuare-
 na. Guela guztia atsituta dago. Cam-
 poti sartuten dirianac, ezin egon dira
 atsa arren. Ta oian daguanac, esaten
 dau: ez davela atsic sentiduten. Pi-
 esta zalen arimac milla pecatu mor-
 tal entzun, esan, icusi, pensau, nai-
 tu, eguin, ta eraguin ditubee dant-
 za, ta piesta orreetan eureen guraz.
 Beste guztiaac urrineti bere sentidu-

ten davee eureen pecatubeen arsta.
 Ta eurac uste davee , Ainguerubac
 baixen garbi dagozala. Ez daveela
 pecaturic eguiten.

Onei esaten jacue ostera bere; ez-
 daquijeela dotrinaric. Ezdauqueezala,
 pecatu mortalac pecatu mortaltzat,
 Ezda ascoc , venialtzat bere. Ezin
 alan esaminaric eguin leguijeela. Ai-
 tuten ezditubeen , ta aintzat ezdau-
 queezan pecatubeen damuric artu ezin
 leguijeela. Sarri compesau arren,
 beinbere ondo compesetan ezdiriala,
 Ta ondo compesau bere ezin leiteque-
 zala , arian da , dotrinia icasi, peca-
 tu mortalac aintzat artu, areequin gar-
 batu , ta pecatuco ocasinoe urrecuai
 isteeco asmo sendua artu artian. Com-
 pesau beguijee oneec guztioç , bai
 zaarrac , bai gaztiac , bai guizonac,

ta bai emacumiac orraco piesteetaco,
 erromedijeetaco , biguireetaco , ta sa-
 raubeetaco dantceetan , ta ibilteetan,
 cer entzun daveen, cer icusi daveen,
 cer esan daveen, cer desiau daveen,
 cer eguin daveen, bestial cer eraguin
 deutseen, cer eratso deutseen, ce go-
 gogaz, ce vorondategaz, ce carinogaz,
 ce arpegui eragaz ; ta ceimbat bidar
 eguin , ta eraguin, esan , ta eratso,
 entzun , ta icusi, pensau , ta desiau,
 lecu emon, ta nai izan daveen eure-
 en vijotzian. Ta aguertuco da eureen
 conciencija. ¿ Baina celacua ? ¡ Ah !
 Eurac bere lotsatuten dirubana. Or-
 raitino naico davee dantza zaliac , ta
 piestarijac , presco prescoric , ta mer-
 que merque sinistu daijegun, orraco pies-
 tetan , erromedijeetan , biguireetan, ta
 saraubeetan , daviltzan moduban, ibili

arren , ezdaveela pecaturic eguiten.
 ¡Eh! Zeubeen lagunai ori burloori
 Gueijago ez esatjarren.

§. VI.

*VI. Dantceetan ez ere Eleisaan
 bere pecatu eguin legui , naidavenac,
 Ara bere ez juan.*

Piesta zaleen seigarren argumen-
 tuba , edo urteeria da : Eleisaan bere
 naidavenac , pecatu eguin leguijala.
 Bada naasteco dantzara juan biar ez-
 bada , pecatueo ocasinoia dalaco. E-
 leisia bere pecatu eguiteco ocasinoia
 ixaan leiteque. Ta ara bere ez da juan
 biarco. Edo piesteetara bere bai, pe-
 catuco ocasinoia izan arren. Dantza-

raco libertadia gura leuquee, Eleisaan bere pecatu eguin leguijala, esanagaz.

Onei erantzuten jacue bapere pena bagaric : Eleisaan bere pecatu eguin leguijala. Baijetz. Luciperrec ceruban bere eguin evala pecatu. Ta guizonac, nai emacumiac Eleisaan bere eguin leguijala, echian bere bai, soluan bere bai, altaraan bere bai, edo cein lecutan vitzi dan artian. Baita illten daguanian bere gura badau, egingo dau pecatu. ¿Ta cer daucagu onegaz? ¿Au eguiija izan arren, lecu guztiac dira bardinac, pecatu eguiteco? Nun nai gaixotu leitequee. ¿Baina, sequera dunagaz lo eguiten davena, ala campo eche osasuntsu baten vitzi dana, leenago, ta sarrijago? Nun nai ill leiteque. ¿Baina, gaixo deunga bat sartu dan errijan, ala o,

sasun onecuan dago, ilteco peligrueijago? Nun nai guizona galdu leiteque. Baina, lapurrez beteta daguan portuti doianac, ala bere eche onian daguanac, dauca galduteco arriscu gueijago? Nun nai jausi leiteque, Baina, calzada lauban, ala aldapa labanian, lasterrago? Oneen erespuestia ceubec daquizu.

Beste aimbeste, ta milla bidar gueijago dira bada Eleisia, ta naasteco dantzia, edo piestia, pecatu eguiteco. Eleisia, Jaungoicua ezaututeco, alabeetaco, ta ametsco, lecuba da. Naasteco dantzia, diabruba, munduba, ta araguija serbiduteco, lecuba, ta opicijua da. Eleisia, peccaturic eguin bagaric vitzi izateco; descuiduan eguiten bada, erremedijeetaco; arimac onduteco, ta cerura eruateco, lecu-

ba da. Piestia, ta dantzia, pecatubac gueituteo, arimac condeneetaco, ta impernuba bereteco, lecuba da. Eleisia Jaungoicuaren, Ainguerubeen, ta Santubeen lecu estimauba, ta santuba da. Naasteco dantzia, diabrubac, ta peccatarijac olguctaco, Jaungoicua ueatuteo, santubac desondreetaco, ta Ceruba tristetuteo, toqui apartecua, ta billatuba da. Eleisia arimac Cerura igoteco esquelaria da. Dantzia, arimac impernura jasteco, vidia da. Eleisaan bere pecatu eguin legui. Bai. Baina, Eleisaan euneti bic pecatu eguiten badavee; dantzati, ta piestati euneti iru echera juaten ez dira, pecatu eguin, edo eraguin bagaric. Ezda bada, cetan esan: *Eleisaan bere pecatu eguin legui, dantza loijeetera juateco.*

§. VII.

VII. *Gaztiac, cetan, edo atan ol-
gau biar davee.*

Zazpigarren lecuban dinue dant-
zaarijac: *Gaztiac cetan, edo atan ol-
gau biar daveela.* Verbeeta onec utse-
guite bi daucaz. Bata da: *Gaztiac
cetan, edo atan olgau biar daveena.*
Ezda au eguiija. Eguiija da, nos bait
olgueetia naturaleciac escatutén dave-
na. Baita, *cetan, edo atan olgau lei-
tequiana bere, bai zaarrac, ta bai
gaztiac, bai Prailiac, ta Monjaac be-
re.* Au esanda gueratu da leen. Baina
olgau biar dana; edo, *gaztiac ol-
gau biar daveena, ez denscu inoc e-*

racusten. Ez dogu iracurten Jesucristo
 olgau zanic. Ez da Ama Virginia ol-
 gau zanic bere. Ezda San Juan Bau-
 tista olgau zanic bere. Santubac ez ci-
 rian, dantzariac uste daveen modub-
 an olgau. Ta inos olgau batzirian
 alan, ez Santu zirianian. Contuban
 jausi zirianeti aurrera, negar mingoch
 asco eguin even, alan olgau ciria-
 faco. Madalena bat, Maria egiciaca
 bat, San Agustin bat, San Andres
 Corsino bat, San Abertano bat, ta
 beste asco dira onen testigubac. Bau-
 tismo Santuban ez guenduban aguin-
 du olgueetia. Ezbada, mundubaren,
 araguijaren ta diabrubaren contra beti
 pelietia. Ezdeuscu Evangelijua aguin-
 duten, olgueetaco. Ezbada, gau, ta
 egun contuban egoteco, arerijua artu
 ez gaizan. Gueratu bagaric, oracinoia

eguiteco , tentacinoian jausi ez gaitazan. Pecatuco ocasinoeti, ta peligruti igues eguiteco , bertan galdu ez gaitazan. Gorputzari gurarijac ucatuteco... Penitencija eguiteco...Curutzari jarraituteco.....Au da aguiduba. Au da, biar dana. Ez olguetia. Gentiac cetan, edo atan olgau biardau; edo, gentia cetan , edo atan olgau bagaric egongo ezda, penseetia, Erregue, Arguintari , edo Legueguin batentzat ondo da. Cristinau bacoherentzat, ta arimia salveetaco , ez olguetia , ta penitencija eguitia oba da.

Bigarren uts eguitia da: Gaztiac cetan , edo atan olgau biar daveela, ta , piestaac, erromedijac, biguiraac, ta saraubac ontzat , emotia. Oneen contuban : Gaztiac cetan , edo atan olgau biar davec; ta , olgau biar da-

veen ezquero, olgau leitequeez pē-
 catu eguiten. Olgau biardaveen ez-
 quero, ezda pecatu izango, nescaac,
 ta mutilac gau, ta egun naaste dant-
 zan, nai daveen moduban ibiltia. Ol-
 gau biar daveen ezquero, ezda pe-
 catu izango, leen esan dan desones-
 tidade guztia esatia, eguitia, entzu-
 tia, icustia, goguan erabiltia, ta nai
 izatia. Gaztiac olgau biar davec; ta,
 olgau biar daveen ezquero, ezda pe-
 catu izango, pecatu eguiten olgucetia.
 Guc au esatia, nai-leuquee Dantza-
 zaliac. Nai leuquee, gaztiac cetan,
 edo atan olgau biar daveela, ta, li-
 cenciya emon daquijuen, piestatic
 piesta, erromedijatic erromedija, bigui-
 ratic biguira, sarauc sarau, ta dant-
 zatic dantza nesca, ta mutil, gui-
 zon, ta andra naaste alemanijeen gui-

saan luxurijotsu ibilteco. Edo, verba baten esateco, nai leuquee, licenciajia emon daquijuen, Jaungoicuaren legue santuba austeco. Edo, esan daquijen: Pecatu eguitia ezdala pecatu. ; Oh, madaricatubac, dino Spiritu Santubac, gauza onari chaarra, ta chaar-rari ona esaten deutseenac.

Entzun dot, ta ez bein bacarric, (menturaz guzurra) Compesore batzue emoten deutseela licenciajia gentiari, icentau dirian olgheetara juateco, ondo ibili zalte esanda. Au egulija bada. Ezin aitu dot nic, celan dan ondo ibilte au. Bada, ondo ibiltia bada mundubaren, ta aragujaren erara; eutac eguiten davec, compesorec aguindu bagaric, chito ondo, ta aimbat onduen. Ta ez dauca innocetan buruba cansau, Dantza zaliai

piestaan.... ondo ibilteco esaten. Ondo
 ibilria bada, Jaungoicua opendidu
 bagarie, esan dirian danteetan, ta
 piesteetan. Oraindino guichiago aitu-
 ten dot. Dinot bene beneran: Ezdo-
 dala aituten, celan dan ondo ibilte
 au. Leenago esango neuque: ondo
 ibilteco esanda, alaco ocasinoc deso-
 nestura juateco, licencija cristinaubai
 emoten deutzanac: edo, ezdaquijala,
 cer dirian olgueeta areec; edo, ez-
 daquijala *Morala* derichon dotriniaren
 asieraric: edo, (guichien sinistu biar-
 dana) dala, lagun dantzarijai peca-
 tu eguitia, pecatu ezdala, esaten deut-
 seena. Ezda bada, cetan esan: gaz-
 tiac cetan, edo atan olgau biar, da-
 veela, olgueeta pecatuzcuac oinian
 enquireco.

§. VIII.

VIII. Oba da alcarregoz Plazaan,
edo Sarauban, edo Biguiraan olguee-
tia, ezcutubeetan gauza chaarraguao
eguitia baino.

Azquenian dinue dantza zaliace
Oba dala, piestara plazara, edo Bi-
guirara, edo saraurā juanda, an guz-
tien artian olgueetia; ezcutubeetan
gauza chaarraguac eguitia baino. O-
nec autor davee, piestaac, eta erro-
medijac, eta biguiraac, eta saraubac
chaarrac diriana. Ezaututen davee, ol-
gueeta areetan arimac osasun onic
ez dauqueena. Baina bildur dira, pe-
catuzco olgueeta arci ichita, arimac

gaixotubago eguin ez ditezan. Orre-
gaiti dinue, oña dala, ara juanda,
an ibiltia. Onei erantzuten jacue.
I. Bata bere ez diriala onac. Bijac
diriala chaarrac. Bata bere ez diriala
eguin biar. Pecatu mortal andijaguari
ichita, mortal chiquijagua eguin da-
velaco, ezda inor salyauco. Zaldi
bat oostutia, baino guizon bat illtis,
pecatu andijagua da. ¿Ta oostu le-
gui zaldija, pecatu chiquijagua da-
laco? Basuan oostutia, baino Elei-
saan oostutia, pecatu andijagua da.
¿Ta basuan lapurretan eguitia, ezda
pecatu? Libriagaz pecatu eguitia, bai-
no ezcondubagaz eguitia, chaarrago
da. ¿Ta libriagaz eguitia, ondo da?
¿Guizonic ill ezarren, zaldija oostu
davena; Eleisan ez arren, lapurretan
eguitia davena; ezcondubai baquian ichi

arren, libriagaz pecatu eguin dave-
na, erremedijeetan ez bada, nora juan-
go da? Beste aimbeste esaten da
bada olgüeta galdu orreec gaiti, ta
ezcutubeetaco gauza chaarraguac gai-
ti. (Badago eurac baino chaarrago-
ric). Bitzuba dira chaarrac. Ta bata
bere eguin biar ez dira. II. Esaten
jacue: engainauta dagozala. Ezdira
ezcutubeetaco gauza chaarraguac er-
remedijeetan, plazaco dantza naastau-
ra juanagaz, ez biguiria eguinagaz,
ez saraubagaz. Dantzara juanae da-
carz gueijeenan ezcutubeetaco, ta a-
guirico gauza chaar, ta chaarrago
guztiac. Naasteco dantzia da pecatu
guztien erne lecuba, ta toquiija. An
icasten dira oquerrerija guztiac. An
batuten dira adisquide chaarrac. An
iraastenda luxurijaren gaixua. An e-

zaututen dira vijotzeco carinuac , ta maitequerijaac. An eguiten dira isil mandatubac, ta batutenda araguijaren gosia. An icasten dira, inor engainetaco arte asmotsubac. An topeetan dira guztiraco lagun jaquitunac. Ta, an eguin ezindana, eguiten da guero ezcutubeetan.

Au ezaututeco, ez da jaquiturija andiric biar. Errijeetaco gentiari pusca bat veguiratutia , da asco. Pies-taco , ta naasteco dantzati alde eguiten daveen cristinaubac. Bai. Ocasinoe areetan sartu ez oidirianac , cer esan guichi emoten davee errijan. Sentimentu guichi gurasuai. Ta cer eguin guichi Justicijari. Beguiratu bequijue, orraco plazaco dantceetan , biguireetan , ta saraubeetan oinic iminten ezdaveen cristinanbai bai zaarrai, ta

bai gaztiai, bai guizonezcuai, ta bai emacumiai. Ta icusico da, edocein lagun artetan eracusten daveela euren egoneriagaz, ibiliteriagaz, verbeetiagaz, ta geriagaz eldutasuna, atsetasuna, juicijua, lotsa ona, ta cristinau usaina. Ez zaarrac bacarric au, ez bada baita mutil gaztiac, ta nescatilla gaztiac, edadiaren loracuac, ta munduraco ezer galduta, ez dauqueenac bere. Edoceinec Errijeetan erraparran daiquien, eguiija da au.

Baita eguiija da, dantza naastauti urteten daveela edo dantza zaliac diriala gucijenian ezcutubeetaco, ta aguirico oquerrijaguinac, ta gaisquinac. Ezpabere, betoz guztioac esaminara. Esan beit. ¿Nortzuc dira, euren ibili-eraan, ta egon-eraan jaguitasuna, arrotasuna, buruerichija, do-

torerija, ta besteen desprecijua eracusten daueenac? Piesta zaliac. ¿Nortzuc dira, eureen verbeeta, ta meniuetan azalquerija, verdequerija, erazoe eltzacaac, ez icen desonestubac, ta lotsarizco maitequerijaac edonun esan, ta eguiten ditubeenac? Dantza zaliac. ¿Nortzuc dira, eureen jantzi-jan vanidadia, modia, indecencia, ta luxurijaren conuitgarrija daravileenac; ta auzuai, cer esan, ta cer pensau, emoten deutseenac? Piestaric piesta, ta sarauric sarau daviltzanac. ¿Nortzuc dira, eureen lagun arteco tratu, ta artu emon popuertzacuetan guzurrera, embusterija, esquer chaarra, deungaro esatia, inoren vitzitzaac jaquitia, areec conteetia, sospecha, ta juzcu gaistuac zabaldutia, ta gente guztia aotan erabilitia, jaijotzaco ecan-

dutzat, ta cereguintzat artuta, dau-
 queenac? Biguiraric biguira, errome-
 dijaric erromedija, ta dantzaric dantza
 ibili dirianac, ta daviilzanac. ¿Nort-
 zuc dira, eureen echeetan dotrinaric
 ezdaquijeena; senar emazteen artian
 baque charra, alcar jotiac, alcarre-
 ganic apartectiac, celuac, alcar icusi
 ezinac, ta escandaluba zabalduten da-
 veenac? ¿Nortzuc dira, gaisqui azi-
 taco umiac, lotsa galducuac; gura-
 suai carinoric ez deutseenac; deun-
 garo erantzuten deutseenac; nai da-
 veenian, baino obeiduten ezdeutsee-
 nac; beti jantzi barrijaren esque da-
 gozanac; dendaraco, ta beste tratu
 charretaraco, ta impameetaraco, pa-
 tricaraan, edo muxilleetan laboria,
 edo aldagujeena eheti oostuta, al-
 caboetiai emoten deutseenac; eche-

raco , ta gurasuentzaco gozo gaistua dauqueenac ; ta plazeetara , ta campora aguertuteco uzija ixigua dauqueenac ? Piesteetan, erromedijeetan, saraubeetan, ta biguireetan ezcontzaac asi zitubeen gurasuac, ta umiac. ¿Nortzuc' dira , Errijetan cer esana , ta cer eguina emoten daveenac ? ¿Adisquide galdubac dauqueezanac ? ¿Sospechaco echeetan sartu urtena dauqueenac ? Murmurau eraguiten daveen lagunaquin, ezcutubeetan, sasi arteetan, edo solo baztarreetan daviltzanac ? ¿Justicia aurrera, ta Cura Jauneen aurrera alcar eruaten daviltzanac ? Nortzuc' dira , seinaren Aitaric topau ezinda daviltzanac ? ¿Esan beeban ezbeeban, edo emon beeban ezbeebango ezcontzaco verba bat gaiti auzitan daviltzanac ? ¿Justicia aurreti der-

rigorrian leguez, ezconduten dirianac? ¿Nortzuc dira, jocalarijac, eche galtzailiac, castalarijac, desapijoguina, lapurrac, ta euren echeen, ta Erijeen pestiac? Piestara, biguirara, erromedijara, saraura, ta tambolin dantzara, al izan ezquero, inos pahnau ezdaveenac.

¿Nortzuc dira euren conciencia nacaicua? ¿Jaungoicuagaz guichien gomutatuten dirianac? ¿Sacramentu santubac errecibidutera nequezen elduten dirianac? ¿Jaungoicua-ren verbia guichien entzuten daveenac? ¿Compesinoiari, Sermoiari, Eleisa Santubaren oitura onai, euren gustoco ezdirian Cura Jaunai, Sacerdotiai, ta justicijari burlic gueiljeen eguiten deutseenac? ¿Nortzuc dira, gueure cristandadeco gauza, ta eguiija

Santubac barre eguñiteco, ta craguñiteco, baino aotan artuten ezdirubeeñac? ¿Eurac leguez, piestatic piesta, ta dantzatic dantza ezdavilen guztiari, beti guerria armauta dauqueenac? ¿Nai Sacerdotia dala, nai Caballerua dala, nai Compesoria dala, nai ezconduba dala, nai libria dala, eurcen olgüeta nasaijeen, ta pecatuzcuen contra ezer esan, edo cracusten davenari, aldaguijuezan guzur, ta embusterija mingarrijac pena bagaric ezarten deutseezanac? ¿Nortzuc dira, Eleisaan nequezcen sartu, ta andi lasterreñ urteten daveenac? ¿Auzo bategaz, edo bestegaz egarrija, gorrotua, embidija, ta icusi ezina, edo asarria nequez paltau oijacuenac? ¿Nortzuc dira, an beecuen icen madaricatuba sarrijeen auan darabileenac? ¿Nortzuc dira....

2Baina hortzuc izango dira oneec guz-
 tioc? Orraco piesta artian, sarau ar-
 tian, biguira artian, erromedija ar-
 tian, ta dantza artian sortu, azi, ta
 vitzi dirian gurasuac, ta umiac. Or-
 reec dira gueijeenc mundu guztia-
 ren vistantan. Orreec dira Errijeetaco
 pestiac. Orreec dira, Jaungoicuaren
 legueric gueijeena osticopian daravi-
 leenac. Orreec dira, pecatu eguitia,
 pecatutzat ezdauqueenac. Orreec dira,
 nos, pecatu eguiten daveen, ta nos
 ezdaveen, ezdaquijeenc. Orreec dira,
 Cristinaubeen sinistutia, ta Gentileen
 eguitadiac dauqueezanac. Orreec dira,
 umetati eheco, ta auzoco sarau, ta
 biguireetan icusi, ta icasi zitubeen
 piquerdiya, ta oquerrerija desonestubac;
 pusca bat azichubago eguinda, plaza-
 co, ta erromedijaco piesteetan barrero

entzun , ta esan , ta icusi ditubee-
 nac , guero ezcutubeetan eguiten di-
 tubeenac. Orreec dira, gurasuen exem-
 plu chaarrac malecija , ta piestaraco
 gurarija emon eutseenac. Piestaraco
 gurarijac lapurretaac, maina gaistuac,
 alcaboeterijaac , ta carino loijac vi-
 jotzian imini eutseezanac. Piestaan, ta
 dantzan naaste ibilijac Jaungoicua a-
 aztueraguin eutseenac, ta diabrubaren
 crijadu, ta crijada eguin zitubanac. Or-
 reec dira , Piestazaliac dira aguirico,
 ta ezcutuco pecatu guinac, ta pecatu
 eraguinguinac. Cerbait gaiti, gentilac
 eurac bere , Catonec, ta beste ascoc
 quendu gura izan zitubeen Erromati
 naasteco dantzaac. Errijeetan, ta E-
 cheetan gorde zedin naturaleciaren
 modu , ta guiza usain pusca bat.
 Engainatuta vitzi dira bada; edo

engainau eguin gura gaitubee, icentau dirian olguesta nasaijaquin, ezcutubeetaco gauza chaarrac erremedijeetan diriala, esaten deutchubeenian. Ezdira erremedijeetan. Dantziaren, ta piestiaren umiaz dira ezcutubeetaco pecatubac. Baina guichituten balira bere, peccatu da, alaco dantceetan ibiltia, leen esandan leguez. Ta ara emen zortzigarren urteeriaren errespuestia.

A M A I J A

UTS-EGUITEEN EZAUBERIA.

Fol. 12 lin. 17. condenan. *lease* *conde-*
nau. Fol. 20. lin. 1. traco. *lease* : *rzaco.*
Fol. 36. lin. 15. cinaan. *lease* : *cinuan.*
Fol. 61. lin. 16. Tambilina. *lease* : *Tam-*
bolina. Fol. 140. lin 10. dagqueez. *lea-*
se : *dauqueez.* Fol. 169. lin. 9. Auguin.
lease : *Au eguin.* Fol. 203. lin. 10. na-
caicuac. *lease* : *nasaicuac.*

